

Bollenstreek

Intergemeentelijke Sociale Dienst

hillegom lisse noordwijk
noordwijkerhout teylingen

Jaarstukken 2014

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Voorwoord	3
2 Jaarverslag	4
2.1 Inleiding	4
2.1.1 Algemeen en dagelijks bestuur	4
2.1.2 Visie en missie	4
2.1.3 Taken	5
2.1.3.1 Participatie.....	5
2.1.3.2 Inkomen	6
2.1.3.3 Zorg.....	7
2.1.4 Ontwikkelingen binnen de sociale zekerheid	7
2.1.5 WMO	8
2.1.6 Bezwaar-, klage- en beroepschriften.....	8
2.1.7 Personeel en organisatie.....	9
2.1.8 Dienstverlening en communicatie.....	10
2.1.9 Beveiliging informatievoorzieningen	11
2 Programmaverantwoording.....	12
2.1 Participatie	12
2.2 Inkomen	16
2.3 Zorg	18
3 Paragrafen.....	22
3.1 Lokale heffingen	22
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	22
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen	23
3.4 Financiering.....	24
3.4.1 Financiering	24
3.4.2 EMU-saldo.....	25
3.4.3 Schatkistbankieren	26
3.4.4 Renterisiconorm	27
3.4.5 Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte.....	27
3.4.6 Rentevisie.....	27
3.4.7 Rentekosten/opbrengsten.....	27
3.5 Bedrijfsvoering.....	27
3.6 Verbonden partijen	28
3.7 Grondbeleid.....	28
3.8 WNT	28
3.9 Formatieoverzicht.....	30
4 Jaarrekening 2014	32
4.1 Balans 2014	32
4.2 Overzicht van baten en lasten	34
4.3 Toelichtingen	35
4.3.1 Inleiding	35
4.3.2 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening	35
4.3.3 Balans	35
4.3.4 Overzicht van baten en lasten.....	36
4.3.5 Toelichting op de balans.....	37
4.3.6 Toelichting op het overzicht van baten en lasten.....	40
4.3.7 Toelichting op het overzicht van baten en lasten.....	43
4.4 Verdeling van de kosten.....	43
4.5 Sisa bijlage.....	45
5 Overige gegevens	47
5.1 Controleverklaring	47
6 Bijlage I ISD in cijfers	49
6.1 Participatie	49
6.2 Uitkeringen.....	49
6.3 Zorg.....	53
7 Bijlage II Overzicht begrotingswijzigingen.....	59
8 Bijlage III Berekening bijdrage per gemeente	60
9 Bijlage IV Verdeling van de kosten per gemeente.....	65
Lijst van afkortingen	68

1 Voorwoord

Het jaar 2014 stond in het teken van de voorbereidingen van de implementatie van de drie decentralisaties.

Vanaf 2015 zijn begeleiding, ondersteuning en verzorging uit de AWBZ overgegaan naar de Wmo en zijn gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet (voorheen WWB, voormalig Wajong en Wsw) en jeugdzorg. De veranderingen gaan gepaard met forse bezuinigingen. Op de AWBZ structureel € 1,7 miljard, op de Participatiewet € 1,8 miljard en op de jeugdzorg € 450 miljoen.

In samenwerking met gemeenten en Holland Rijnland is veel werk verzet om de implementatie van de nieuwe taken goed en tijdig uit te voeren. Door de vrij late besluitvorming van het Rijk en het besluit van gemeenten om de ISD de opdracht te geven voor de administratieve afhandeling van de PGB's jeugd betekende dit veel werk en afstemming en vooral in de laatste maanden van het jaar. Voorbeelden hiervan zijn het aanbestedingstraject, de aanpassing van systemen, nieuwe verordeningen en beleid- en uitvoeringsregels opstellen, deelname aan de projectorganisatie 3D, medewerkers opleiden, klanten informeren over de ontwikkelingen en eventuele consequenties vanaf 2015. Daarnaast bleef "de winkel gewoon open" en nam het aantal klanten en het aantal werkprocessen nog steeds toe.

Door de optimale inzet van onze medewerkers en de samenwerking met collega's van gemeenten waren we eind 2014 klaar met de voorbereidingen van de nieuwe taken en uiteraard ook de bestaande taken. In tegenstelling tot landelijke berichtgeving dat gemeenten systeemtechnisch niet op tijd klaar waren, hadden wij de systemen en de controle en de aanlevering van de gegevens voor de SVB op tijd uitgevoerd en aangeleverd.

In 2014 is ook ruim aandacht geweest voor de beveiliging van onze systemen en klantgegevens. We hebben met goed gevolg een aantal audits ondergaan (van Suwi, DigiD en de accountant PwC). De aanbevelingen die daaruit zijn gekomen, volgen we vanzelfsprekend op.

Het aantal inwoners dat een beroep doet op de ISD blijft stijgen. De gemeenten en de ISD hebben een taak om binnen de vastgestelde budgetten te blijven.

Overzicht kosten ISD Bollenstreek

X € 1.000	Realisatie 2013	Begroting (incl. wijziging)	Realisatie 2014
Exploitatiekosten	5.259	5.870	5.745
Participatie	1.296	1.164	1.169
Inkomen	12.979	14.070	14.447
Zorg	9.544	9.474	9.004
Totaal Kosten ISD	29.077	30.578	30.365

Het financiële resultaat van de ISD is dat we totaal binnen de begroting zijn gebleven. Twee gemeenten moeten iets bijbetalen en drie gemeenten krijgen iets terug. De uitgaven voor bijstand blijven stijgen.

Berenschot heeft een onderzoek gedaan naar de herijking van de bestaande formatie en de benodigde formatie voor de nieuwe taken. Uit dit onderzoek blijkt dat de ISD voor de bestaande taken in vergelijking met de benchmarkgegevens van 200 sociale diensten onvoldoende formatie heeft om de taken optimaal uit te voeren. De formatie is de afgelopen jaren niet meegegroeid met de stijging van het aantal werkprocessen. Door het lage ziekteverzuim van 1,53% en overwerk zijn we het afgelopen jaar er in geslaagd om de noodzakelijke taken en werkzaamheden uit te voeren. Ook uit signalen van de werkvloer blijkt dat de rek er uit is en dat aanpassing van de formatie gewenst is. Herijking van de formatie voor bestaande taken is een bespreekpunt voor 2015.

Lisse, mei 2015
Dagelijks Bestuur ISD Bollenstreek

2 Jaarverslag

2.1 Inleiding

2.1.1 Algemeen en dagelijks bestuur

Het algemeen bestuur van de Intergemeentelijke Sociale Dienst Bollenstreek (ISD) bestond eind 2014 uit de volgende personen:

Algemeen Bestuur		
lid	A.E. Snuij	Hillegom (tevens DB)
lid	F.J. Roelfsema	Hillegom
voorzitter	A.D. de Roon	Lisse (tevens DB)
lid	A.J. Nieuwenhuis	Lisse
lid	M.J.C. Fles	Noordwijk (tevens DB)
lid	D.T.C. Salman	Noordwijk
lid	A. Gotink	Noordwijkerhout (tevens DB)
lid	J.C.F. Knapp	Noordwijkerhout
lid	A.L. van Kempen	Teylingen (tevens DB)
lid	C.P. van Velzen	Teylingen
secretaris	R.J. 't Jong	ISD (tevens DB)

Het dagelijks bestuur heeft in 2014 twaalf keer vergaderd. Het algemeen bestuur is in 2014 vier keer bijeen geweest. Het algemeen bestuur heeft onder andere tot taak de begroting en de jaarrekening vast te stellen.

2.1.2 Visie en missie

Missie van de ISD Bollenstreek:

- De ISD Bollenstreek is een servicegerichte organisatie die werkzaam is voor de opdrachtgevende gemeenten. De ISD Bollenstreek doet dit met betrokken en klantgerichte medewerkers.
- De ISD Bollenstreek ontwikkelt gemeentelijk beleid op het gebied van werk, inkomen en zorg. Na besluitvorming door de gemeenten zorgt de ISD Bollenstreek voor de uitvoering.
- Het beleid maakt het mogelijk dat de inwoners van de deelnemende gemeenten zelfstandig kunnen deelnemen aan de (lokale) samenleving. Dit is mogelijk, doordat inwoners beschikken over adequate middelen van bestaan, waarbij het verrichten van werk een voorwaardelijke factor vormt en/of beschikken over fysieke hulpmiddelen/voorzieningen die gericht zijn op het zelfstandig leven, wonen en bewegen.

Mission statement

De mission statement is een samenvatting van de missie en is als volgt geformuleerd:
"De ISD Bollenstreek zorgt voor zelfstandige burgers."

Visie van de ISD Bollenstreek

In de visie staat weergegeven hoe de ISD Bollenstreek zichzelf ziet in relatie tot haar maatschappelijke omgeving en hoe zij daarin optimaal kan functioneren. De visie is:

- De ISD Bollenstreek is van en voor de ISD Bollenstreek gemeenten.
- De ISD Bollenstreek staat voor **maximale zelfstandigheid** van de burgers op het gebied van arbeid, inkomen en zorg.
- De ISD Bollenstreek is **klantgericht**, resultaatgericht en levert, in samenwerking met partners, maatwerk.
- De ISD Bollenstreek voert de opgedragen taken uit met **betrokken**, professioneel en kwalitatief goed personeel.
- De ISD Bollenstreek heeft de **ambitie** een transparante kwalitatief hoogwaardige serviceorganisatie voor de regio Duin- en Bollenstreek te zijn.

2.1.3 Taken

De ISD Bollenstreek (ISD) is een samenwerkingsverband van de gemeenten Hillegom, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout en Teylingen.

De ISD voert voor deze gemeenten de taken uit op het gebied van de sociale zekerheid en een deel van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

2.1.3.1 Participatie

Re-integratie

Bij re-integratie is maximaal ingezet op klanten met goede vooruitzichten op de arbeidsmarkt, op jongeren (onder de 27 jaar) en klanten die inburgeren of zijn ingeburgerd volgens de Wet inburgering. We voeren de re-integratietaken uit met onze eigen medewerkers. Hierdoor zijn we flexibel, besparen we op de kosten en hebben we maximale invloed op de resultaten. Klanten die gemotiveerd zijn en dicht bij de arbeidsmarkt staan, ondersteunen wij een periode om direct te bemiddelen naar werk. Als deze aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, melden we de klant alsnog aan voor Work First om werknemersvaardigheden te ontwikkelen. De overige klanten melden we direct aan voor Work First.

De ISD gebruikt de participatieladder om te bepalen of we voor een klant re-integratie instrumenten inzetten. Deze ladder stelt de mate waarin de klant op dat moment deelneemt aan de samenleving vast. In 2014 is het beleid omtrent de participatieladder aangepast. Indien de klant een overbrugbare afstand heeft tot de arbeidsmarkt (arbeidspotentie) dan kan dat een reden zijn om toch re-integratie middelen in te zetten.

Doordat onze eigen medewerkers de re-integratie uitvoeren is er een nauwe samenwerking met de medewerkers van de andere afdelingen, zoals de WWB, de Wmo en schulddienstverlening. Deze korte lijnen werken snel en effectief.

Er is een actieve bijdrage geleverd aan de pilot Wgsp. Eén consulent is voor de hele pilotperiode gedetacheerd bij het Wgsp en één voor drie maanden.

Schulddienstverlening

Schulddienstverlening is de ondersteuning die de ISD biedt aan mensen met schulden. Bij schulddienstverlening kijkt de ISD ook wat de klant zelf kan doen om zijn schulden op te lossen.

De ISD kiest ervoor om de schulddienstverlening breed aan te pakken. Dit betekent dat we in eerste instantie kijken naar de oorzaak van het ontstaan van de schulden. Op het moment dat de oorzaak duidelijk is bekijken wij samen met de klant wat de beste oplossing is. Wij verwachten van de klanten dat zij er alles aan doen om de oorzaak van hun probleem op te lossen.

De ISD vindt het belangrijk dat de klanten zo zelfstandig mogelijk blijven of worden. Dit betekent dat de klanten datgene dat zij zelf kunnen, dat ook zelf doen of leren. Mocht het nodig zijn dan kan de ISD adviseren en doorverwijzen naar Maatschappelijk werk, GGD, Brijder, GGZ of een andere hulpverlenende instantie. De ISD geeft informatie, advies en ondersteuning bij het oplossen of beheersbaar maken van financiële problemen.

De ISD kent verschillende activiteiten op het gebied van schulddienstverlening. Dit zijn:

- Informatie en advies
- Budget coaching
- Betalingsregeling
- Herfinanciering
- Het minnelijk schuldregelingstraject met eventueel budgetbeheer
- De Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp)

2.1.3.2 Inkomen

Wet werk en bijstand (WWB)

De ISD voert de WWB uit en geeft een minimuminkomen aan iedereen die rechtmatig in Nederland verblijft en die onvoldoende middelen heeft om in de noodzakelijke bestaanskosten te voorzien. De bijstandsuitkering overbrugt de periode totdat iemand weer aan het werk gaat.

IOAW

De IOAW is een inkomensvoorziening voor oudere werkloze werknemers. Zij kunnen in aanmerking komen voor een IOAW-uitkering als de uitkering op basis van de Werkloosheidswet (WW) is afgelopen.

IOAZ

De IOAZ is een uitkering voor ouderen die gestopt zijn met hun werk als zelfstandige. De IOAZ-uitkering vult het (gezins)inkomen aan tot het sociaal minimum. De uitkering gaat in nadat het bedrijf of beroep beëindigd is en eindigt uiterlijk op de AOW-gerechtigde leeftijd.

BBZ

De BBZ is bestemd voor zowel startende, gevestigde als beëindigende ondernemers.

Handhaving

Verplichtingen, naleving en handhaving zijn de drie pijlers onder het sociale zekerheidsstelsel die nodig zijn voor de houdbaarheid en voor het behoud van solidariteit van de mensen die voor het stelsel betalen.

Sociale zekerheid heeft draagvlak in de samenleving nodig. Naleving speelt hierin een belangrijke rol. Als klanten zich niet aan de regels houden, gaat dit in tegen het rechtvaardigheidsgevoel van uitkeringsgerechtigden en andere burgers die zich wel aan de regels houden. Wanneer regels die gelden binnen de sociale zekerheid (ongestraft) niet worden nageleefd dan komt de geloofwaardigheid en uiteindelijk het draagvlak voor de sociale zekerheid in het geding. De ten onrechte verstrekte uitkeringen zorgen er bovendien voor dat de sociale zekerheid te duur wordt. Aandacht voor handhaving verkleint het risico dat gemeenschapsgeld ten onrechte wordt uitgegeven. En daarmee draagt het ook bij aan het betaalbaar blijven van die sociale zekerheid.

Handhaving is ook in het belang van de mensen die een uitkering ontvangen zelf. Wanneer fraude wordt voorkomen of in een vroeg stadium wordt ontdekt, worden mensen niet achteraf geconfronteerd met hoge vorderingen en boetes.

Het uiteindelijke doel van handhaving is het bevorderen van participatie van klanten in de samenleving, bij voorkeur (waar mogelijk) door re-integratie op de arbeidsmarkt. En het voorkomen dat regels niet worden nageleefd en ten onrechte een uitkering wordt ontvangen.

2.1.3.3 Zorg

Wmo

Wmo staat voor de Wet maatschappelijke ondersteuning.

De ISD Bollenstreek kijkt samen met de klant welke beperkingen deze ondervindt. Met de klant onderzoeken we in welke mate deze in staat is om zelf oplossingen te vinden voor die beperkingen. Dit kan door het inschakelen van netwerk (familie, vrienden, kennissen, kerk, vereniging etc.) en algemene voorzieningen die in de omgeving aanwezig zijn. Is de conclusie dat de beperkingen niet zelf op te lossen zijn, dan wordt gekeken of een individuele of een maatwerkvoorziening de oplossing is.

De ondersteuning vanuit de ISD Bollenstreek is gericht op zelfredzaamheid en participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen om zolang mogelijk in de eigen leefomgeving te kunnen blijven wonen.

De ISD Bollenstreek biedt ondersteuning bij:

- Het voeren van een huishouden;
- Verplaatsen in en om de woning;
- Woonvoorziening;
- Lokaal verplaatsen per vervoersmiddel.

Bijzondere Bijstand

Bij bijzondere bijstand is altijd sprake van maatwerk.

In 2014 waren de volgende regelingen van kracht:

- bijzondere bijstand;
- bijdrage chronische zieken, gehandicapten en ouderen;
- collectieve aanvullende zorgverzekering;
- computer;
- SSCA (sportieve en sociaal culturele activiteiten);
- langdurigheidstoelage.

Eenmalige koopkrachttegemoetkoming

Het Rijk heeft in 2014 extra geld beschikbaar gesteld voor mensen met een laag inkomen. Personen die een laag inkomen hebben kwamen in aanmerking voor de eenmalige koopkrachttegemoetkoming. Dit bedrag was belastingvrij en had geen invloed op de mogelijke uitkering.

2.1.4 Ontwikkelingen binnen de sociale zekerheid

In het kader van de tegenprestatie naar vermogen zijn we van start gegaan met drie (kleine) pilots. Daarbij maken we gebruik van Stichting Present. Het gaat hierbij om kortdurende vrijwilligersactiviteiten. Een positieve conclusie is dat klanten tijdens de pilot steeds enthousiaster werden.

Hetzelfde geldt voor het project dat is gestart bij de Gangmakerij te Voorhout.

Het Work First contract met MareGroep is in 2014 aangepast. Work First (WF) bestaat nu uit drie onderdelen: WF basis, WF standaard en WF intensief.

Nadat de klant WF Basis heeft doorlopen vindt een diagnose plaats op grond waarvan de klant óf doorstroomt naar WF standaard óf naar WF intensief. In tegenstelling tot de andere onderdelen bemiddelt MareGroep bij WF intensief ook naar regulier werk (extern).

Met Vluchtelingenwerk is samengewerkt in het project Startbaan: het bemiddelen van vluchtelingen die een bijstandsuitkering ontvangen, naar regulier werk. Van de vijf vluchtelingen die in bemiddeling zijn genomen is één volledig uitgestroomd naar werk. De overige zitten nog in een traject.

Het beleid inzake jongeren en scholing is aangepast. Dat betekent:

- jongeren zonder startkwalificatie hebben geen recht op algemene bijstand, omdat we regulier onderwijs als voorliggende voorziening zien;

- jongeren met startkwalificatie hebben wel recht op algemene bijstand, tenzij een verdere opleiding de arbeidskansen vergroot.

2014 stond verder in het teken van de komst van de nieuwe Participatiewet. De nieuwe wet brengt met zich mee dat WWB verordeningen zijn aangepast richting Participatiewet. Ook het beleid hebben we op onderdelen aangepast. Verder hebben de gemeenten besloten om de re-integratie van klanten van de ISD, MareGroep en de gemeente Katwijk in de loop van 2015 onder te brengen in een nieuw op te richten ServicePunt Werk.

2.1.5 Wmo

De grote transitie en de wijzigingen binnen het sociale domein hielden ons in 2014 behoorlijk bezig. Het was een jaar van aanbesteden en voorbereiding om in 2015 de taken vanuit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) op het gebied van begeleiding te kunnen uitvoeren.

Aanbestedingstraject

We hebben gekozen voor bestuurlijk aanbesteden. Bestuurlijk aanbesteden is een open, transparant proces dat ruimte laat voor innovatie en in principe open staat voor alle partijen, die de voorwaarden van de gemeenten (ISD) onderschrijven. Het betekent samen ontwikkelen, met betrokkenheid van alle partijen via een ontwikkelovereenkomst en het maken van concrete afspraken over het leveren van een kwalitatief goed zorg- en ondersteuningsaanbod voor de burger.

Tot nu toe hebben 60 partijen de overeenkomst getekend. Hiermee is het traject nog niet afgesloten. Het is een continu proces waar we gezamenlijk door middel van dialoog het contract door ontwikkelen. De gemeenten (ISD), aanbieders en vertegenwoordigers van cliënten gaan de komende jaren samen het sociale domein verder ontwikkelen. Samen brengen we in kaart wat dit betekent voor de afspraken. Waar nodig passen we de overeenkomst hierop aan.

Verordening

Een nieuwe wet (Wmo 2015) betekent een nieuwe verordening. In 2014 is een nieuwe verordening vastgesteld en zijn uitvoeringsregels bepaald. De belangrijkste wijzigingen in de Wmo 2015 zijn vertaald in de Verordening.

2.1.6 Bezwaar-, klaag- en beroepschriften

In 2014 is pre-mediation wederom succesvol ingezet tijdens de bezwaarschriftenprocedure. Ook de ambtelijke commissie heeft in 2014 voor het 2e jaar succesvol gefunctioneerd.

De ISD heeft een klant die tien bezwaar- en beroepsprocedures heeft aangespannen in 2014. Alle procedures zijn in het voordeel van de ISD beslecht. Dit kost de organisatie veel tijd en energie.

Het aantal bezwaarschriften is ondanks de strengere regelgeving nagenoeg gelijk gebleven. We verwachten in 2015 een stijging van het aantal bezwaarschriften door gewijzigde regels en uitbreiding van de taken van de ISD.

Omschrijving	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijker-hout	Teylingen	Totaal
SDV:						
Bezwaar	2	1	2	-	2	7
Wmo:						
Bezwaar	11	4	1	8	5	29
WWB:						
Bezwaar*	17	9	18	10	12	66
Bezwaar	14	13	17	11	16	71
ambtelijke commissie						
Bezwaar externe commissie	15	11	11	5	15	57
Totaal ISD	59	38	49	34	50	230

* niet-ontvankelijk of nog niet bekend welke commissie

2.1.7 Personeel en organisatie

Medewerkers

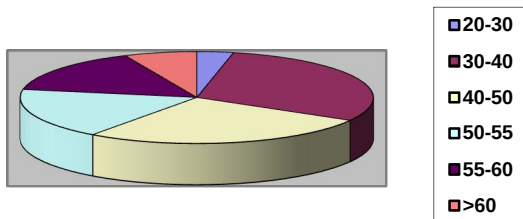
Het afgelopen jaar was bijzonder druk voor de medewerkers van de ISD in verband met de voorbereidingen van de 3 D's. Vanaf half oktober tot eind december is op een enkele uitzondering na, geen verlof meer toegekend. Opleidingen en trainingen zijn veelal in de avonden gegeven. Een aantal malen is 's avonds overgewerkt om gegevens op tijd bij andere instanties te krijgen en een aantal medewerkers hebben tijdelijke uitbreiding van hun uren gekregen.

Bij de ISD werkten eind 2014 90 medewerkers, waarvan 19 mannen en 71 vrouwen. Het personeelsverloop was in 2014 gering. We hebben 6 nieuwe medewerkers aangenomen en afscheid genomen van 4 medewerkers.

De gemiddelde leeftijd was 45 jaar. De oudste medewerker was 63 jaar. Uitstroom op basis van leeftijd is in de komende 4 jaar nog in beperkte mate te verwachten.

Leeftijdsopbouw personeel in tabel en grafiek

Leeftijd	Aantal medewerkers 2014
20-30	3
30-40	27
40-50	24
50-55	16
55-60	14
>60	6

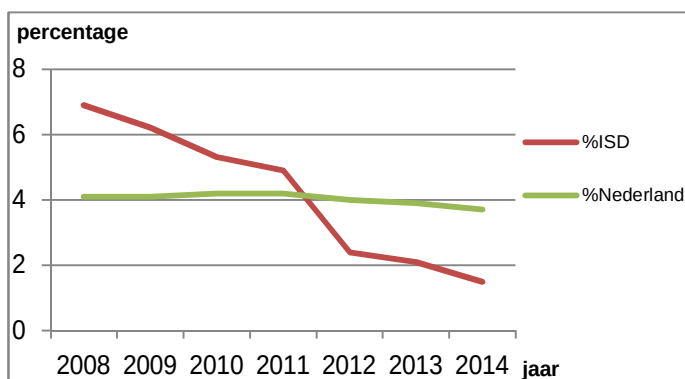
Ziekteverzuim

In 2014 was het landelijk ziekteverzuim 3,7%, bij de ISD was dit 1,53%. Het verzuimpercentage van gemeenten over 2014 is nog niet bekend. Over 2013 was dat 5,2%.

In onderstaande tabel en grafiek ziet u het ziekteverzuimverloop vanaf 2008.

Ziekteverzuim		
Jaar	%ISD	%Nederland
2008	6,9	4,1
2009	6,2	4,1
2010	5,3	4,2
2011	4,9	4,2
2012	2,4	4,0
2013	2,1	3,9
2014	1,5	3,7

Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage wegens ziekte is bij de ISD laag. Om dat te bereiken zetten we verschillende instrumenten in.

We bespreken de verzuimcijfers wekelijks in het MT en we nemen snel contact op met zieke medewerkers en de re-integratie door leidinggevenden en P&O pakken we snel op. De samenwerking met Trendel, onze arbodienst, verliep goed.

Opleidingen/trainingen

In 2014 zijn diverse cursussen/trainingen gevolgd en in-company gegeven.

In company werden onder andere aangeboden:

- Herkennen signalen suïcidaal gedrag
- Omgaan met agressie
- WWB
- Participatiewet
- Basistraining Wmo

Diverse medewerkers hebben naar aanleiding van hun functionerings- en/of POP gesprek een opleiding/cursus op individuele basis gevolgd.

Ook hebben alle BHV-ers hun jaarlijkse herhalingstraining gevolgd.

Arbocommissie

Er zijn 2 bijeenkomsten van de arbocommissie geweest. Onderwerpen waren luchtvochtigheid in het gebouw, de BHV en aanpassen van het agressieprotocol naar aanleiding van de training omgaan met agressie.

Formatieonderzoek

Berenschot heeft een formatieonderzoek uitgevoerd in verband met de nieuwe taken die op de ISD met ingang van 2015 afkwamen. Daarnaast heeft Berenschot ook een formatieonderzoek gedaan naar de bestaande taken van de ISD.

Werken buiten de ISD

Twee consultants zijn gedetacheerd naar het Werkgeversservicepunt (Wgsp).

Een consultant KCC heeft deelgenomen aan de Proeftuin Jeugdzorg Lisse.

2.1.8 Dienstverlening en communicatie

Communicatie

De communicatie stond in het teken van de decentralisaties en vooral van de Participatie en de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Bij de algemene communicatie is samengewerkt met de werkgroep communicatie 3D. De ISD heeft een bijdrage geleverd aan de communicatie activiteiten van deze werkgroep, zoals de campagne, de digitale nieuwsbrieven en externe publicaties. De inwoners en ketenpartners/externe relaties van de ISD gemeenten zijn over de decentralisaties op een uniforme wijze geïnformeerd.

Naast de algemene communicatie hebben wij de klanten die een voorziening van de ISD hebben via de ISD-rubriek en persoonlijke brieven geïnformeerd over de wijzigingen per 1 januari 2015 en de eventuele individuele consequenties.

Niet alleen de externe communicatie, maar ook de interne communicatie stond in het teken van de decentralisaties. We hebben medewerkers zowel schriftelijk als mondeling regelmatig en uitgebreid geïnformeerd, zodat de medewerkers goed op de hoogte zijn van de ontwikkelingen en de vragen van klanten kunnen beantwoorden.

De gemeenten/raadsleden zijn voor ons een belangrijke relatie. Daarom zijn wij bij commissievergaderingen, waar een onderwerp van de ISD op staat aanwezig geweest. De aanwezigheid is tweeledig. Vragen van commissieleden zijn direct beantwoord en wij horen direct hoe de commissie over de dienstverlening van de ISD en ISD-onderwerpen denkt.

Ondernemingsraad

Sinds september 2014 is er een “nieuwe” ondernemingsraad, die bestaat uit drie nieuwe leden en twee leden met veel ervaring. De ondernemingsraad bestaat uit een goed mix van kennis en ervaring. Bestuurder heeft iedere zes weken een formeel overleg met de ondernemingsraad gehad en twee keer een gesprek op grond van artikel 24 van de WOR. Tijdens deze gesprekken wordt aan de hand van de jaarrekening en de begroting teruggeblikt naar het afgelopen jaar en vooruit gekeken naar de toekomst. Daarnaast bespreken bestuurder en ondernemingsraad elkaars SWOT-analyse. Het contact en het overleg tussen bestuurder en ondernemingsraad is goed en er is sprake van een open en eerlijke communicatie.

Klanttevredenheidsonderzoek

Er heeft dit jaar geen klanttevredenheidsonderzoek plaatsgevonden, omdat een onderzoek in een tijd van onzekerheden over de consequenties van de decentralisaties een vertekend beeld kan geven over de klanttevredenheid. Daarnaast lag de prioriteit bij de voorbereidingen van de decentralisaties en was er onvoldoende capaciteit beschikbaar om een goed onderzoek met analyse uit te voeren. In 2015 vindt opnieuw een klanttevredenheidsonderzoek plaats.

2.1.9 Beveiliging informatievoorzieningen

Informatiebeveiliging en privacy krijgen een steeds belangrijker plaats binnen de ISD. We verwerken de gegevens van ruim 10.000 klanten. We maken gebruik van DigiD op onze website, we gebruiken Suwinet voor de verificatie van gegevens onze klanten, we gebruiken gegevens van het GBA, we hebben digitale contacten met zorgleveranciers en we stellen gegevens beschikbaar aan Suwinet. Softwareleveranciers hebben in een aantal gevallen ook de beschikking over data van de ISD. Al die informatiestromen moeten veilig zijn.

Daarnaast moeten we ook waken over de privacy van de klanten. Wie heeft toegang tot welke gegevens en doet iedereen ermee wat is toegestaan. Met enige regelmaat verschijnen berichten in de media waaruit blijkt dat dit niet in alle gevallen gewaarborgd is.

De ISD neemt dit onderwerp serieus. In 2014 zijn er drie onderzoeken geweest inzake de veiligheid van onze data. Het zwaarste onderzoek was een audit om gebruik te mogen maken van DigiD.

Daarnaast heeft onze accountant door een gespecialiseerde afdeling binnen PWC een audit laten uitvoeren in het kader van de jaarrekeningcontrole. We hebben ons ook onderworpen aan de zelftest van Suwi. Het laatste onderzoek hebben we zelf beoordeeld. Inmiddels zijn we in 2015 ook door Suwi zelf onderzocht.

In alle gevallen zijn we goed door de test gekomen, waarbij we opmerken dat niet alles 100% in orde was. Alle aanbevelingen volgen we op. De verbeterpunten zijn voornamelijk te vinden in het rapporteren over de onderzoeken en analyses die we wel maken, maar onvoldoende vastleggen. Dit onderwerp maakt onderdeel uit van de discussie over de formatie van de ISD. Hoe meer eisen we aan beveiliging van de informatie, hoe meer tijd, energie en menskracht dat vraagt.

Het is belangrijk dat het onderwerp informatiebeveiliging en privacy binnen de gemeenten en de ISD hoog op de agenda staat en de aandacht krijgt die het verdient.

2 Programmaverantwoording

2.1 Participatie

Wat wilden we bereiken?

Maatschappelijk effect

We willen zoveel mogelijk kwetsbare burgers uit de Bollenstreek laten deelnemen aan de maatschappij. Het resultaat daarvan moet zijn dat we zelfstandige burgers hebben, die voldoende geschoold en met kennis van de Nederlandse taal en cultuur in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Een (betaalde) baan is goed voor de klanten van de ISD.

Doelstellingen 2014	Prioriteit	Kwantitatief effect
Zoveel mogelijk klanten laten uitstromen naar werk dan wel laten deelnemen aan de maatschappij.	Het begeleiden van klanten die het hoogst op de Participatieladder staan. Alsmede jongeren en klanten die inburgeren/zijn ingeburgerd.	Verschuiving van ingezette trajecten op de Participatieladder van lage treden naar hogere treden, met als uiteindelijk doel: uitstroom uit de uitkering.
Die klanten die vóór 1 januari 2013 inburgeringsplichtig zijn geworden inburgeren en zo nodig eerst alfabetiseren.	Aanbieden van inburgeringstrajecten (inclusief alfabetisering indien dat noodzakelijk is voor inburgering) aan de wettelijk verplichte doelgroep en handhaving van de inburgeringsplicht van personen die vóór 1 januari 2013 inburgeringsplichtig zijn geworden.	Verlaging van het aantal inburgeringstrajecten door wijziging van de Wet inburgering en door afname budget.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het Participatiebudget bestaat uit drie componenten. Twee daarvan worden door de ISD uitgevoerd: inburgering en re-integratie. De derde component is educatie. Deze derde component wordt niet uitgevoerd door de ISD.

We doen re-integratie met onze eigen afdeling Participatie (re-integratie/inburgering). Hierdoor zijn we flexibel, besparen we in de kosten en hebben we maximale invloed op de resultaten. Uit het verleden hebben we geleerd dat een strakke sturing van de re-integratie-trajecten erg belangrijk is.

Doordat onze eigen medewerkers de re-integratie uitvoeren is er een nauwe samenwerking met de medewerkers van de andere afdelingen. Zo werken de consulenten re-integratie in koppels samen met de consulenten die de bijstandsaanvragen behandelen. De werkintake volgt daarbij spoedig op de uitkeringsintake. En waar nodig, wordt de consulent handhaven ingezet om eventuele frauderisico's te beoordelen. Wanneer een klant zijn re-integratieverplichtingen niet (goed) nakomt, dan is het door de nauwe samenwerking mogelijk om snel een maatregel op te leggen op de uitkering van de klant of (in bepaalde gevallen) de uitkering in te trekken (handhavingstaak).

Bij re-integratie hebben we in 2014 de nadruk gelegd op de klanten die het hoogst op de Participatieladder staan. Dat betekent dat we bij re-integratie minder aandacht hebben gegeven aan klanten in een zorgtraject en maximaal hebben ingezet op klanten met goede vooruitzichten op de arbeidsmarkt. Daarnaast hebben we eveneens ingezet op jongeren (onder de 27 jaar) en klanten die inburgeren of zijn ingeburgerd volgens de Wet Inburgering. In 2014 is het beleid omtrent de participatieladder aangepast. Indien de klant een overbrugbare afstand heeft tot de arbeidsmarkt (arbeidspotentie) dan kan dat een reden zijn om toch re-integratie middelen in te zetten.

We passen nu de werkwijze toe om klanten die voldoende gemotiveerd zijn en dicht bij de arbeidsmarkt staan een periode te ondersteunen en (indien mogelijk) direct te bemiddelen naar werk. Als deze aanpak niet het gewenste resultaat oplevert en/of geconstateerd wordt dat de klant toch nog bepaalde vaardigheden mist, dan wordt de klant alsnog aangemeld voor Work First om bepaalde werknemersvaardigheden te ontwikkelen. De overige klanten gaan wel direct naar Work First.

Wat hebben we bereikt?

De participatieladder

Het aantal klanten dat onbetaald werk verricht of deelneemt aan georganiseerde activiteiten en sociale contacten onderhoudt buiten de deur is gestegen. We verwachten dat wanneer de economie aantrekt, ook het aantal personen dat betaald werk verricht weer zal stijgen.

Participatieplaatsen

	31-12-2013	31-12-2014
5 Betaald werk met ondersteuning	124	131
4 Onbetaald werk	244	284
3 Deelname georganiseerde activiteiten	276	336
2 Sociale contacten buiten de deur	310	366
1 Geïsoleerd	121	114

Behaalde resultaten re-integratie

In 2014 zijn er 596 klanten uitgestroomd met verschillende redenen.

Overzicht uitstroom trajecten re-integratie

Uitstroomreden	Aantal
Uitstroom naar niet gesubsidieerd werk	382
Inzet van een voorziening niet langer zinvol	37
Uitstroom naar gesubsidieerd werk	19
Uitstroom naar vrijwilligerswerk	3
Uitstroom naar werkervaringsplek	12
Uitstroom naar zelfstandig ondernemerschap	63
Uitval ivm med./psychische problematiek	0
Beëindiging ivm overlijden	6
Beëindiging ivm start studie/naar school	25
Beëindiging ivm verhuizing	8
Client ziet af van traject	10
Buiten behandeling	31
Totaal	596

Deze uitstroom is gerealiseerd door het inzetten van onder andere WorkFirst, bemiddeling, het project JA en de sollicitatieclub.

Nieuw contract Work First

De samenwerking met MareGroep voor Work First is in een nieuw contract vastgelegd. Er komt meer aandacht voor de diagnose van werkmogelijkheden/capaciteiten en competenties van de deelnemende cliënten. Op basis van de diagnose in de eerste 6 weken wordt een vervolgtraject van 6 weken ingezet. Dit kan zijn "Standaard" en dat betekent gericht op arbeidsritme, stimuleren van eigen sollicitatieactiviteiten of "Intensief" en dat betekent begeleiding en bemiddeling voor cliënten die dat niet zelfstandig kunnen.

Top 10 activiteiten

Activiteit	Aantal
Work First	80
Bemiddeling	68
Onkostenvergoeding	64
Ondersteuning bij zoeken naar werk	56
Onderzoek	53
Onbetaalde arbeid	30
Beroepsgerichte scholing	20
Coaching	14
Project JA	13
Sollicitatieclub	11
Totaal	409

In principe gaan alle klanten naar Work First. Klanten die aangeven vanwege gezondheidsproblemen niet te kunnen werken worden gekeurd. Klanten die heel dicht bij de arbeidsmarkt staan gaan niet naar Work First, maar krijgen bijvoorbeeld een sollicitatietraining.

Pilot werkgeversservicepunt

De wetgever vraagt gemeenten om een vraaggerichte werkgeversdienstverlening te realiseren. Op 1 maart 2013 is daarom de pilot Werkgeversservicepunt (Wgsp) Duin- en Bollenstreek gestart door de Bollengemeenten, de gemeenten Katwijk en Oegstgeest, de MareGroep en de ISD Bollenstreek. Bedoeling is dat het Wgsp het centrale punt in de regio wordt voor dienstverlening aan werkgevers betreffende werving en selectie van medewerkers. Het Wgsp streeft ernaar om bij voorkeur werkzoekenden uit de bestanden van de deelnemende organisaties op de vacatures van de werkgevers te plaatsen.

Een consulent Re-integratie is gedetacheerd bij het Wgsp. Er vindt regelmatig afstemming plaats tussen het Wgsp en de afdeling Re-integratie over de openstaande vacatures bij werkgevers en de mogelijkheden van onze klanten om die vacatures in te vullen. Is een klant van de ISD eenmaal via het Wgsp op een vacature geplaatst bij een werkgever, dan zorgt de afdeling Re-integratie voor de begeleiding op de werkplek. In maart 2014 zijn de resultaten van het Wgsp geëvalueerd.

Inburgering

Tot 1 januari 2013 waren de gemeenten/ISD verantwoordelijk voor de inburgering van personen uit de ISD-gemeenten. Doel van inburgering is dat inburgeraars voldoende kennis van de Nederlandse taal en samenleving opdoen om maatschappelijk, sociaal en economisch mee te kunnen doen.

Deze inburgeringstaak kan worden betaald uit het Participatiebudget. Het Rijk heeft echter sinds 2011 de inburgeringsbudgetten binnen het Participatiebudget afgebouwd en vanaf 2014 ontvangen gemeenten geen inburgeringsmiddelen meer van het Rijk.

Per 1 januari 2013 is de Wet inburgering gewijzigd. Volgens de gewijzigde wet zijn nieuwe inburgeraars nu zelf (ook financieel) verantwoordelijk voor hun inburgering. Informatie en een eventuele lening om inburgeringslessen te betalen, kunnen de nieuwe inburgeraars krijgen bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). ISD/gemeenten hebben geen rol meer bij de inburgering van de nieuwe inburgeraars.

De ISD/gemeenten blijven echter wel verantwoordelijk voor inburgeraars die vóór 1 januari 2013 inburgeringsplichtig zijn geworden. Daarnaast moet de ISD handhaven op naleving van de inburgeringsvoorwaarden. Die verantwoordelijkheid houdt in: het geven van informatie, aanbod van inburgeringstrajecten aan asielgerechtigden die hun verblijfsstatus vóór 1 januari 2013 hebben gekregen, de monitoring van die trajecten en de controle op tijdig inburgeren (zowel van personen die een inburgeringstraject van de ISD hebben gekregen als van personen die hun inburgering zelf regelen).

Deze verantwoordelijkheid brengt kosten met zich mee. Om gemeenten tegemoet te komen in die kosten heeft minister Asscher eind 2013 besloten om landelijk eenmalig nog een bedrag van € 20 miljoen beschikbaar te stellen voor handhaving in 2014 en volgende jaren. Voor de ISD-gemeenten betekent dit dat in totaal € 73.000 beschikbaar is gesteld door het Rijk voor afwikkeling van de inburgeringstaak in 2014.

Schulddienstverlening

De ISD biedt aan mensen met schulden ondersteuning. Er wordt gekeken wat de klant zelf kan doen om zijn schulden op te lossen. Er is gekozen voor een brede aanpak. Dit betekent dat er in eerste instantie gekeken wordt naar de oorzaak van het ontstaan van de schulden. Op het moment dat de oorzaak duidelijk is, wordt er samen met klant bekeken wat de beste oplossing is. Wij verwachten van onze klanten dat zij er alles aan doen om de oorzaak van het probleem op te lossen.

Overzicht SDV trajecten

Soort	Schuldregeling	Budgetbeheer	WSNP	Stabilisatie	Aanmeldingen
stand 1 januari	361	192	20	23	31
Instroom	142	111	30	91	202
Uitstroom	242	82	31	68	188
Stand 31 december	261	221	19	46	45

Wat heeft het gekost?

De kosten van dit programma bestaan uit externe trajecten en de kosten van de re-integratie activiteiten van de ISD zelf. Bij de overweging over het in te zetten traject kijken we naar de kosten/baten verhouding. Voor het uitgavenniveau blijft het beschikbare budget het plafond. Met andere woorden: we passen onze uitgaven aan, aan het gezamenlijke participatiebudget. Op grond van de loon-prijsontwikkeling is het Participatiebudget op 14 oktober 2014 aangepast.

Verdeling kosten participatie	2013	Begroot	Realisatie 2014
Externe trajecten	585.218	693.712	656.920
Vrijval WIN reserve	-64.668	-100.000	-100.000
Inzet ISD	775.469	570.000	612.411
Totaal	1.296.019	1.163.712	1.169.331

2.2 Inkomen

Wat wilden we bereiken?

Door vergaande automatisering is het mogelijk bestanden te vergelijken met andere organisaties in en buiten de keten. In 2014 zijn wederom meer organisaties aangesloten bij het DKD (Digitaal Klant Dossier). Hierdoor kunnen onze medewerkers ieder signaal snel en effectief onderzoeken zodat we snel inzicht hebben in welke aanvrager recht heeft op bijstand.

We blijven ons verder ontwikkelen op het gebied van e-dienstverlening. In 2014 is het (WWB en Wmo) archief van de ISD helemaal gedigitaliseerd. Steeds meer correspondentie met de cliënt gaat via email en ook steeds meer aanvragen komen via internet binnen. De ISD heeft gekozen om daarbij geen voortrekkersrol te vervullen.

Doelstellingen 2014	Prioriteit	Kwantitatief effect
Rechtmatig verstrekken van uitkeringen	Intensief onderzoek aan de poort van het proces bijstandsaanvraag Versterking van de poortwachtersfunctie	Stijging van het aantal maatregelen Afname van het aantal ingediende aanvragen en van het aantal toegekende aanvragen Een daling van het cliëntenbestand
Aanscherping van het handhavingsbeleid	Het invoeren van de zogenaamde Fraudewet en de verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive; het opnieuw vaststellen van de Maatregelenverordeningen en de Handhavingsverordening; het opstellen van het protocol Huisbezoeken en nieuw debiteurenbeleidsplan	Bevorderen van de spontane nalevingsbereidheid van de klant
Jongeren terug laten keren naar (reguliere) scholing	Jongeren aanschrijven en toepassing geven aan artikel 13 WWB	Het aantal jongeren in de uitkering verkleinen

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Ook in 2014 verstrekken we uitkeringen aan degenen die daar recht op hebben. We zijn streng aan de poort en bij de handhaving. We doen dat op een professionele en klantvriendelijke manier met goed opgeleide medewerkers. We zetten ons in om onze cliënten zo snel mogelijk uit te laten stromen naar betaald werk.

De ISD heeft in 2014 met een aantal projecten getracht het cliëntenbestand te laten afnemen, of niet verder te laten stijgen.

- Jongeren op de arbeidsmarkt
- Gewijzigde intake
- Verbetering re-integratie
- Hoogwaardig handhaven
- Versterking rechtmatigheid
- Uitbreiding doelgroep inburgering
- Versterking schulddienstverlening
- Social return
- Regionaal actieplan jeugdwerkloosheid
- Prioritering laag opgeleiden

Effectief handhavingsbeleid

Tot die maatregel behoort in ieder geval een effectief (hoogwaardig) handhavingsbeleid. Met handhaving bedoelen we onze inspanningen om de naleving van de wetten/regels door de klanten te bevorderen, te controleren, te versterken of af te dwingen en het risico op misbruik en het niet-naleven van de verplichtingen door klanten zo laag mogelijk te houden.

Het uiteindelijke doel van handhaving in de WWB, IOAW en IOAZ is tweeledig:

- het bevorderen van participatie van klanten, bij voorkeur (waar mogelijk) door re-integratie op de arbeidsmarkt.
- het voorkomen dat regels niet worden nageleefd en ten onrechte een uitkering wordt ontvangen.

Wij zorgen ervoor dat voor onze klanten duidelijk is welke rechten en verplichtingen gelden. Ook zorgen we voor een snelle, correcte en efficiënte dienstverlening aan onze klanten.

Het niet (behoorlijk) voldoen aan de arbeids- en re-integratieverplichting en de inlichtingenverplichting (fraude) mag nooit lonend zijn en bestrijden wij met kracht.

Vanaf 1-1-2014 is de Sociale Recherche bij de ISD in huis gevestigd.

Ervaringen pilot tegenprestatie

Vooruitlopend op de verwachte verplichte tegenprestatie bij de aangescherpte Wet werk en bijstand per 1 januari 2015 heeft de ISD in samenwerking met Stichting Present Bollenstreek een pilot voor de tegenprestatie gehouden. Een aantal klanten heeft op vrijwillige basis meegedaan en met elkaar een speeltuin opgeknapt. Iedereen vond het een nuttig en zinvol project en tijdens het project werden de deelnemers steeds enthousiaster. Een aantal klanten wil verder met de flexpool van Stichting Present en zijn bereid om klusprojecten te doen. De eerste ervaringen zijn positief, maar er zijn ook aandachts- en verbeterpunten punten die belangrijk zijn voor de verdere uitwerking van de tegenprestatie. Maatwerk is hierbij belangrijk.

Wat hebben we bereikt?

Groei aantal bijstandsklanten

Het land verkeert al enige tijd in een economische recessie. Het aantal mensen met een bijstandsuitkering neemt toe, ook bij de ISD Bollenstreek.

Gemeente	2012	2013	2014
Hillegom	200	200	225
Lisse	161	179	217
Noordwijk	207	233	259
Noordwijkerhout	135	143	170
Teylingen	213	230	246
Totaal	916	985	1.117

aantallen inclusief IOAW en IOAZ per 31-12

Financieel risico

Het stijgend aantal klanten leidt tot een financieel risico, nu gemeenten sedert 2004 zelf financieel verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de bijstandswet. Als de budgetten achterblijven bij de uitgaven kan voor de gemeenten een financieel nadeel ontstaan.

Het is dus zaak om die maatregelen te nemen die zoveel mogelijk voorkomen dat tekorten ontstaan op het Inkomensdeel van waaruit de uitkeringen betaald worden.

Wat heeft het gekost?

Uitgaven I-deel	x € 1.000		
Inkomen	2013	begroting	2014
BUIG	12.627	13.720	14.323
Bbz	352	350	124
Totaal inkomen	12.979	14.070	14.447

2.3 Zorg

Wmo

Wat wilden we bereiken?

Maatschappelijk effect

De ISD wil ervoor zorgen dat iedere bewoner van de Bollenstreek de ondersteuning krijgt om de beperking te compenseren. Dat willen we snel en efficiënt doen. Het is een continue proces om de doorlooptijden naar beneden te krijgen, de administratieve rompslomp te beperken en de klantvriendelijkheid te vergroten. Het is onze ambitie om ook bij dit programma onze cliënten zo goed mogelijk van dienst te zijn.

Doelstellingen 2014	Prioriteit	Kwantitatief effect
Kanteling van de Wmo	(Cultuur)omslag maken bij zowel professionals als bij burger van claimgericht naar vraaggericht; Uitgaan van eigen kracht en sociaal netwerk om te komen tot oplossingen van de ondervonden problemen; De Wmo is vangnet.	Maatwerk Vermindering van de uitgaven
Implementeren van de keukentafelgesprekken	Werkafspraken tussen gesprekspartijen en gemeente; met burgers in gesprek; burgers voorlichten over de "nieuwe" Wmo.	Klanten voelen zich gehoord Integrale benadering van de ondervonden problemen

Wat hebben we daarvoor gedaan?

We ondersteunen inwoners van de vijf gemeenten, met lichamelijke en/of verstandelijke beperkingen, zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en leven.

Hierbij staat de vraag centraal: wat is het probleem en wat is de oplossing. In een (keukentafel) gesprek met de klant kijken we naar alle aspecten van diverse leefgebieden. Daarbij komen acht onderwerpen aan de orde: huisvesting, lichamelijk functioneren, psychisch functioneren, sociaal functioneren, praktisch functioneren, dagbesteding, zingeving en financiën. Het doel van dit 'keukentafelgesprek' is samen met de klant een open gesprek voeren, waarbij ruimte is voor de bovengenoemde onderwerpen. We bespreken alle mogelijke opties en oplossingen met de klant. Daarbij zoeken we naar een passende oplossing. Die kan zitten in het directe netwerk, de eigen leefomgeving door hulp van burens of familie te vragen. We kunnen ook externe partijen inschakelen, zoals bijvoorbeeld de klussenbus. Als gespreksvoerder proberen we de klant zoveel mogelijk te stimuleren om zelf te bedenken wat een juiste oplossing is. We werken dus niet langer claimgericht. Naast de ISD Bollenstreek zijn er verschillende partijen die de gesprekken voeren. Indien uit het keukentafelgesprek blijkt dat een individuele voorziening de beste oplossing is, gaat de ISD over tot een indicatiegesprek. Op die manier ontstaat een aanvraag voor een individuele voorziening.

De volgende voorzieningen zijn ingezet:

- Hulp bij het huishouden
- Verstrekken van rolstoelen
- Vervoersvoorzieningen
- Woonvoorzieningen

Rolstoel- en scootmobielpool

In Teylingen en Noordwijk is een rolstoel- en scootmobielpool aanwezig. Op een centrale plaats staat een aantal rolstoelen/scootmobielen. Inwoners die incidenteel een rolstoel/scootmobiel nodig hebben kunnen hiervan gebruik maken. De pool is te vergelijken met "Greenwheels". Voordelen van de pool is het optimaal inzetten van voorzieningen, geen eigen bijdrage voor de gebruiker en minder noodzakelijke individuele voorzieningen. De pool is een pilot en in samenwerking met gemeenten en de zorgleveranciers tot stand gekomen. Als in Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout een geschikte locatie beschikbaar is start ook in deze gemeenten een rolstoel- en scootmobielpool. In 2015 volgt een evaluatie.

Pgb verantwoording

Iedereen die een PGB heeft gekregen legt verantwoording af over de besteding van het budget door middel van de digitale PGB-tool. Met een inlog via DigiD kunnen onze klanten via internet verantwoording afleggen. Deze tool genereert op basis van het BSN het bedrag dat de ISD als voorschot heeft uitbetaald aan de klant. De klant vult zijn bestede bedrag in, waarna overblijft of het bedrag volledig is besteed. Als uit deze berekening blijkt dat de klant niet het gehele bedrag van de PGB heeft besteed, genereert deze tool het bedrag van de terugvordering. Daarnaast trekken we een steekproef van 10% van de verstrekte PGB's plus alle PGB's groter dan €5.000. Deze klanten moeten bewijsstukken overleggen van het bestede budget.

Aanbesteding Wmo 2015

Op 24 juni 2014 is de aftrap gegeven voor de inkoop van voorzieningen in het kader van de Wmo 2015. De inkoop gebeurt door de ISD Bollenstreek en de gemeente Katwijk gezamenlijk volgens het proces van bestuurlijk aanbesteden. Een intensief traject met veel betrokken zorgaanbieders en ketenpartners. Resultaat is dat zestig aanbieders de raamovereenkomst hebben ondertekend. Door deelname van deze aanbieders is de continuïteit voor de Hulp bij het huishouden, dagbesteding en begeleiding in 2015 geregeld.

Wat hebben we bereikt?

De keukentafelgesprekken zijn geïmplementeerd en werkafspraken tussen gemeenten en gesprekspartijen zijn tot stand gekomen. Alle gemeenten hebben afstemmingsoverleg met de gesprekspartijen om de uitvoering te optimaliseren. Daarnaast zijn intervisiegroepen gevormd, die casuïstieken bespreken.

We zien een afname van de kosten voor hulp bij huishouden, rolstoelen en vervoersvoorzieningen ten opzicht van 2013. De aanbieders van hulp bij het huishouden zijn ook in 2014 in staat een scherper tarief neer te leggen omdat ze weten dat de klant langer aan hun gebonden is. Dit heeft zich vertaald in een daling van de uitgaven op het gebied van de hulp bij het huishouden. De eerdere aanbesteding voor de inkoop Wmo producten vertaalt zich ook nog steeds in een daling van de kosten voor rolstoelen en vervoersvoorzieningen (scootmobielen).

De eigen bijdrage dient een tweeledig doel. Ten eerste past het binnen het beeld van de Wmo waarbij de nadruk wordt gelegd op eigen verantwoordelijkheid en eigen mogelijkheden. Hoewel dit grondbeginsel als hoofduitgangspunt diende voor de invoering van de eigen bijdrage speelde ook het financiële effect een rol. Extra inkomsten uit eigen bijdragen Wmo dragen bij aan het realiseren en behouden van een financieel toekomstbestendig systeem van individuele voorzieningen.

In 2014 vertaalt de eerdere invoering van de eigen bijdrage naar een vermindering van de uitgaven van de individuele voorzieningen, een afname van het aantal voorzieningen, zoals scootmobielen.

In 2014 is de inkomstenpost eigen bijdrage hoger dan andere jaren door de stelselwijziging zoals aangegeven bij de jaarrekening 2013. Door deze wijziging zijn de inkomsten in 2014 hoger dan gewoonlijk omdat ook de nog te ontvangen eigen bijdrage 2013 in deze post verwerkt is.

Bijzondere bijstand en minimabeleid

Wat wilden we bereiken?

Het terugdringen van armoede onder de inwoners van de ISD-gemeenten.

Doelstellingen 2014	Prioriteit	Kwantitatief effect
Het terugdringen van armoede onder inwoners van de ISD-gemeenten.	Stimuleren van het gebruik van inkomensondersteunende voorzieningen.	Optimalisering van het gebruik van inkomensondersteunende voorzieningen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De ISD heeft eind 2013 een voorstel aan de gemeenten voorgelegd om het bijzondere bijstands- en minimabeleid te kantelen. In dit gekantelde beleid wordt een link gelegd met het participatiebeleid. Bedoeling is dat een integraal beleid ontstaat, waarbij de focus ligt op activering/participatie van mensen.

De ISD heeft in 2014 met een aantal projecten getracht de armoede onder de inwoners te laten afnemen.

- Regeling chronisch zieken
- Collectieve ziektekostenverzekering
- Sportieve en Sociaal Culturele Activiteiten
- Computer minima
- Aanvullend levensonderhoud
- Kosten inrichting/huisraad
- Kosten witgoed
- Langdurigheidstoeslag
- Kosten maatschappelijke zorg

Contract met Zorg en Zekerheid verlengd

Het contract voor de collectieve aanvullende zorgverzekering met Zorg en Zekerheid is verlengd. Dit betekent dat inwoners met een laag inkomen en weinig vermogen, die deelnemen, ook in 2014 tegen een voordelig tarief goed verzekerd zijn. De goede samenwerking met Zorg en Zekerheid, de mogelijkheid van een betaalbare aanvullende zorgverzekering en daardoor minder aanspraak op bijzondere bijstand zijn de voornaamste redenen voor de verlenging. De ISD-gemeenten betalen een deel van de premie voor de aanvullende zorgverzekering. De laatste jaren maken ruim 1500 inwoners gebruik van deze regeling.

Koopkrachttegemoetkoming

Het Rijk heeft in 2014 extra geld beschikbaar gesteld voor mensen met een laag inkomen.

Wat hebben we bereikt?

De uitgaven zijn ten opzichte van 2013 gestegen met 19,6%. De mate van stijging wisselt wel per gemeente. Deze stijging wordt veroorzaakt door de economische crisis maar ook door de taakstelling huisvesting vergunninghouders.

Wat heeft het gekost?

Zorguitgaven	Realisatie x € 1000 2013	Begroting x € 1000 2014	Realisatie x € 1000 2014
WMO			
WMO - Hulp bij huishouding	5.723	-	5.405
WMO - PGB	1.434	-	1.323
WMO- totaal Hulp bij Huishouden	7.157	7.135	6.729
WMO - rolstoelen	453	496	427
WMO - vervoersvoorzieningen	2.146	2.262	2.031
WMO - woonvoorzieningen	599	857	777
WMO - onderzoekskosten	14	21	10
WMO- eigen bijdrage	-2.251	-2.929	-2.784
totaal WMO	8.118	7.842	7.189
Inkomensondersteunde voorzieningen			
Bijzondere bijstand	1.425	1.634	1.705
Koopkrachttegemoetkoming	-	-	110
Totaal inkomensondersteunde voorzieningen	1.425	1.634	1.815
Totaal zorg	9.544	9.476	9.004

3 Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

De ISD kent geen lokale heffingen.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De ISD heeft geen eigen vermogen. De deelnemende gemeenten hebben bij de oprichting besloten dat de ISD geen reserves vormt. Eventuele financiële tegenvallers zijn voor rekening en risico van de deelnemende gemeenten. Met de steeds groeiende financiële stromen binnen de ISD gaan deze risico's en vooral de beperking daarvan, een steeds grotere rol spelen. Deze groei wordt veroorzaakt door het toenemende takenpakket van de ISD en wijzigingen in de budgettering.

Risico

De ISD heeft te maken met onzekerheden en risico's. Een aantal daarvan is nagenoeg uit te sluiten, te beheersen of te beperken door tijdig maatregelen te nemen, verzekeringen af te sluiten en alert te zijn op veranderingen. Andere risico's kan de ISD overdragen, bijvoorbeeld op de gemeenten. Soms moeten we accepteren dat er risico's zijn, waar we niet veel aan kunnen doen.

De gemeenten staan garant voor alle tekorten bij de ISD en in die zin lopen zij dan ook de risico's. De ISD heeft in kaart gebracht welke risico's de gemeenten dan wel de ISD lopen. Er is onderscheid gemaakt in algemene risico's (risico's die in elk bedrijf aanwezig zijn) en specifieke risico's (risico's specifiek voor een ISD of een sociale dienst).

De kans en het effect van een gebeurtenis zijn uitgedrukt in een cijfer oplopend van 1 tot en met 25. Dit cijfer is het gevolg van het vermenigvuldigen van de kans x effect.

Waarbij een hele kleine kans staat voor getalwaarde 1 en een grote kans voor getalwaarde 5. Waarbij geringe schade staat voor getalwaarde 1 en fatale schade voor getalwaarde 5.

Risico = kans x effect

Risicoprofiel

De belangrijkste risico's zijn:

1. Algemene risico's

Gebeurtenis	Kans x effect = risico	Financiële gevolgen	maatregel
Brand of andere calamiteit waardoor de inventaris verloren gaat en de voortgang van het werk niet meer mogelijk is	$1 \times 5 = 5$	schade oplopend tot maximaal € 786.000 (dit is de aanschafwaarde van de vaste activa per 31-12-2014). Huur ander pand € 70.000	De financiële risico's van brand zijn gedekt door de verzekering.
Fraude/ integriteitsschendingen	$2 \times 2 = 4$	PM (is afhankelijk van omvang fraude, dit is niet bij benadering aan te geven)	Dagelijks worden betalingen zowel aan klanten als crediteuren gecontroleerd op bankrekeningnummer. Daarnaast worden dagelijks de betalingen steekproefsgewijs gecontroleerd.

Vermindering van taken ISD, bijvoorbeeld WMO/opheffen ISD/uittreden gemeenten	$3 \times 3 = 9$	Wachtgeld-verplichtingen + bovenwettelijke uitkering 40 fte's (Wmo) € 4.500.000 tot € 8.200.000 bij opheffing ISD Schaalnadelen: PM	Afsluiten tijdelijke arbeidscontracten. Overgang ISD personeel naar gemeenten/andere organisaties die taken overnemen. Begeleiding bij van werk naar werktrajecten.
Automatisering, gegevens weg als gevolg van calamiteit bij bv gemeente Teylingen (bv brand)	$1 \times 4 = 4$	Inhuur extra fte's om gegevens opnieuw in te brengen en betalingen te verzorgen € 250.000	De ISD maakt dagelijks een back-up van alle bestanden zowel van de uitkeringsbestanden als van de boekhouding. In geval van calamiteiten (brand e.d.) kan de ISD deze bestanden gebruiken om elders te verwerken. We kunnen altijd zorgdragen voor de betaling van de uitkeringen (binnen enkele dagen).

2. Specifieke risico's

Gebeurtenis	Kans x effect = risico	Financiële gevolgen	maatregel
WWB: Toename WWB/IOAW/IOAZ klanten als gevolg economische crisis/ minder participatiegelden	$5 \times 2 = 10$	50 klanten extra x gemiddeld € 13.000 = € 650.000 per jaar	Poortwachterfunctie, handhaven, re-integratie-activiteiten. Aanvragen MAU. Tekorten gedekt door gemeenten Inkrimpen afdeling re-integratie
Toename beroep op bijzondere bijstand	$4 \times 1 = 4$	10 % toename = € 170.000	Beleid wijzigen (veel van wat de ISD verstrekt is bovenwettelijk)/ begrotingswijziging indienen bij gemeenten.
Toename beroep op individuele voorzieningen ingevolge de WMO	$4 \times 2 = 8$	10 % toename = € 720.000	Beleid wijzigen (kiezen voor wettelijk minimale variant, meer algemene voorzieningen, zoals scootmobielpool), begrotingswijziging indienen bij gemeenten.
Incident met Informatiebeveiliging	$4 \times 3 = 12$	PM	Het risico bij informatiebeveiliging brengen we omlaag door diverse audits te laten uitvoeren. De gevolgen zijn moeilijk in geld uit te drukken.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

De ISD heeft geen kapitaalgoederen. De investeringen in software, hardware en inventaris zijn bij de oprichting van de ISD rechtstreeks door de deelnemende gemeenten gefinancierd. De investeringen in verband met de inrichting van het kantoorgebouw Amiant te Lisse worden geactiveerd en afgeschreven over een periode van 10 jaar (de duur van het huurcontract). Hetzelfde geldt voor de investering in automatisering, zij het dat de afschrijvingsperiode daarbij drie jaar bedraagt. Er worden voor deze vaste activa geen kostenegalisatievoorzieningen voor grootonderhoud getroffen. De onderhoudskosten worden derhalve jaarlijks begroot en verantwoord.

3.4 Financiering

3.4.1 Financiering

Het Rijk heeft regels gesteld hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal moeten beheren. Dit staat in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). In de wet Fido is geregeld dat overheden de toezichthouders informeren over de kasgeldlimiet. Het gaat bij de kasgeldlimiet om het beperken van renterisico's op de korte schuld. Korte schuld is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven. De kasgeldlimiet is gekoppeld aan het begrotingstotaal, dat wil zeggen de totale lasten van de begroting, inclusief tegelijkertijd met de begroting vastgestelde begrotingswijzigingen.

Tabel 1 Berekening kasgeldlimiet 2014 (Wet Fido):

		x € 1.000			
Post	Omschrijving	31-3-2014	30-6-2014	30-9-2014	31-12-2014
1.	Vlottende korte schuld	5.230	5.216	4.133	4.285
2.	Vlottende middelen	5.055	5.057	3.990	4.150
3.	Netto vlottende schuld (+), danwel overschot vlottende middelen (-)	175	159	143	135
4.	Gemiddelde netto vlottende schuld (+), dan wel gemiddelde overschot vlottende middelen (-)	175	159	143	135
5.	Kasgeldlimiet	2.644	2.644	2.644	2.644
6a.	Ruimte onder kasgeldlimiet	2.469	2.485	2.501	2.509
6b.	Overschrijding kasgeldlimiet				
7.	Begrotingstotaal	32.242	32.242	32.242	32.242
8.	Percentage vastgesteld per min. Regeling 8,20%	2.644	2.644	2.644	2.644
9.	Kasgeldlimiet	2.644	2.644	2.644	2.644

Toelichting

Post 1: het gezamenlijke bedrag van:

- opgenomen gelden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van korter dan 1 jaar;
- de schuld in rekening-courant;
- de voor een termijn van korter dan 1 jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden;
- overige geldleningen die geen onderdeel uitmaken van de vaste schuld.

Post 2: het gezamenlijke bedrag van:

- de contante gelden in kas;
- de tegoeden in rekening-courant;
- de overige uitstaande gelden met een rentetypische looptijd van korter dan 1 jaar.

Post 7: hier staat vermeld de stand van de begroting inclusief de tegelijkertijd met de begroting door de raad vastgestelde wijzigingen.

De kasgeldlimiet als bedoeld in de Wet Fido wordt niet overschreden.

3.4.2 EMU-saldo

Sinds Nederland deel uitmaakt van de Economische en Monetaire Unie (EMU) worden voor de staatschuld en het begrotingssaldo de definities gebruikt die binnen de gehele EMU hetzelfde zijn. Er wordt nu gesproken over EMU-schuld en EMU-saldo.

Het EMU-saldo is het gemiddelde saldo van de inkomsten en uitgaven van alle deelnemende landen aan de EMU. Het saldo geldt als norm waaraan de begroting en rekening van deelnemende landen worden getoetst. In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag zijn. De inkomsten en uitgaven van de lokale overheid tellen mee voor de berekening van het EMU-saldo van de totale Nederlandse overheid. Op basis van de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido) heeft het Rijk mogelijkheden in te grijpen bij een dreigende overschrijding van het EMU-saldo voor zover dit wordt veroorzaakt door een ongewenste ontwikkeling van het EMU-saldo van de lokale overheid.

Het EMU-saldo wordt berekend op kasbasis, dus de feitelijke geldstromen die in een jaar hebben plaatsgevonden. Terwijl de gemeenschappelijke regeling volgens het BBV met het baten- en lastenstelsel werkt.

Tabel 2 Berekening EMU saldo 2014:

	x € 1.000
1. EMU exploitatiesaldo	0
2. Invloed investeringen	
+ afschrijvingen	63
3. Invloed voorzieningen	
+ toevoegingen aan voorzieningen	
"-/- onttrekkingen aan voorzieningen	0
4. Invloed reserves	
5. Deelnemingen en aandelen	
EMU SALDO	63

EMU-saldo is een verplichting en het cijfer zegt niets over het resultaat, omdat het een absoluut getal is.

3.4.3 Schatkistbankieren

De Eerste Kamer heeft op 10 december 2013 ingestemd met het wetsvoorstel verplicht schatkistbankieren. Dat betekent dat het verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden op 16 december 2013 van start is gegaan. Schatkistbankieren is alleen bedoeld voor publieke middelen.

Voor de ISD Bollenstreek betekent schatkistbankieren dat wij onze overtollige middelen (alles > € 250.000) aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Dit houdt in dat wij ons geld niet langer bij banken buiten de schatkist mogen aanhouden. Onze (verplichte) deelname aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld.

X € 1.000		Verslagjaar 2014			
(1)	Drempelbedrag	250			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	83	110	111	90
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	167	140	139	160
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar	2014		
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	32.242			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	32.242			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	7.510	9.972	10.248	8.314
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	83	110	111	90

3.4.4 Renterisiconorm

De renterisiconorm is een wettelijke norm die betrekking heeft op de vaste schuld van de gemeente. Vaste schuld ontstaat wanneer leningen worden afgesloten met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer. De norm geeft het bedrag aan waarover de gemeente zich per begrotingsjaar maximaal mag bloot stellen aan renterisico. Voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt de renterisiconorm 20% van het begrotingstotaal. De renterisiconorm als bedoeld in de Wet Fido wordt niet overschreden.

Tabel 3 Berekening renterisiconorm (Wet Fido):

	x € 1.000
Begrotingstotaal	32.242
Percentage vastgesteld per min. regeling	20%
Renterisiconorm	6.448
Renteherzieningen	0
Aflossingen	0
Renterisico	0
Ruimte onder renterisiconorm	6.448

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt, kent de ISD Bollenstreek geen renterisico. De reden hiervan is dat we geen leningen hebben afgesloten.

3.4.5 Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

De ISD heeft geen eigen vermogen. De deelnemende gemeenten hebben bij de oprichting besloten dat de ISD geen reserves vormt. Ieder jaar wordt er volledig afgerekend. De deelnemende gemeenten betalen maandelijks 1/12 van de begroting als voorschot. Hiermee voorziet de ISD Bollenstreek in de financieringsbehoefte.

3.4.6 Rentevisie

Rentevisie is de toekomstverwachting over de renteontwikkeling. De ISD heeft geen rentedragende leningen en is derhalve geen rente verschuldigd. De renteontwikkeling heeft op dan ook geen invloed op de financiële positie van de ISD.

3.4.7 Rentekosten/opbrengsten

De rentekosten/opbrengsten bij de ISD bestaan uit de rente op de r/c die banken in rekening brengen of uitbetalen.

3.5 Bedrijfsvoering

Rechtmatigheid

Ook in 2014 moeten wij voldoen aan de wettelijke rechtmatigheidseisen. De accountant toetst de wet- en regelgeving aan de uitvoering, zowel de getrouwheid van onze cijfers als de rechtmatigheid van onze uitgaven.

Participatiebudget

Een deel van de exploitatiekosten betalen we uit het participatiebudget. Als de overheid in de toekomst bezuinigingen doorvoert op het participatiebudget heeft dat directe gevolgen voor de hoogte van de bijdrage van de gemeenten aan de ISD. Indien hierdoor de re-integratie activiteiten verminderen, heeft dit gevolgen voor de klantenaantallen van de ISD en daarmee ook aan de uitputting van het Inkomensdeel. Daarbij is het zeer goed denkbaar dat de mogelijkheid om een Aanvullende Uitkering (IAU of MAU) te ontvangen wegvalt, als een gemeente geen re-integratieactiviteiten ontwikkelt.

Inkomen

In de afgelopen jaren hebben we moeten constateren dat de cliëntenaantallen sterk zijn gestegen, zonder dat de ISD of de gemeenten daar invloed op konden uitoefenen. Het stijgen van cliëntenaantallen legt een grote druk op de organisatie. Ook het beëindigen van veel uitkeringen zal een extra inspanning vragen. Komende jaren zetten wij onverminderd in op handhaving.

Zorg

Voor de voorzieningen en de bijzondere bijstand geldt dat het open einde regelingen zijn. We hebben geen directe invloed op het aantal aanvragen. De enige manier om de hoogte van de uitgaven te sturen is aanpassing van het beleid waaronder voorzieningen worden verstrekt. Dat is per definitie een actie achteraf. Hierdoor kunnen de uitgaven in enig jaar (explosief) stijgen.

3.6 Verbonden partijen

De ISD heeft geen verbonden partijen.

3.7 Grondbeleid

De ISD heeft grond noch grondbeleid.

3.8 WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 1 januari 2013 van kracht.

Bij de samenstelling van de in deze paragraaf opgenomen verantwoording uit hoofde van de WNT zijn de Beleidsregels toepassing WNT d.d. 27 februari 2014, inclusief de wijziging van 12 maart 2014, van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties als uitgangspunt gehanteerd.

Hierin is bepaald dat topfunctionarissen niet meer mogen verdienen dan het wettelijk maximum: de WNT-norm. Jaarlijks wordt dit bedrag vastgesteld in een ministeriele regeling.

De WNT-norm voor 2014 is € 230.474.

Deze regeling is van toepassing op de functie directeur:

Naam: Dhr. R.J. 't Jong

Jaartotaal vaste bezoldigingen

€ 90.722

Jaartotaal variabele bezoldigingen

€ 2.800

Voorzieningen ten behoeve van toekomstige uitkeringen:

€ 14.361

(dit betreft werkgeverspremies voor pensioenpremie)

Totale bezoldiging

€ 107.884

Duur en omvang dienstverband: geheel 2014 voor 100%

In het kader van de WNT wordt vermeld dat de ISD Bollenstreek in 2014 geen functionarissen in dienst heeft gehad waarvan het belastbaar jaarloon uitsteeg boven de vastgestelde voor de instelling van toepassing zijnde normbedragen.

De ISD heeft de volgende bestuursleden:

Algemeen Bestuur		
Lid	A.E. Snuif	Hillegom (tevens DB)
lid	F.J. Roelfsema	Hillegom
voorzitter	A.D. de Roon	Lisse (tevens DB)
lid	A.J. Nieuwenhuis	Lisse
lid	M.J.C. Fles	Noordwijk (tevens DB)
lid	D.T.C. Salman	Noordwijk
lid	A. Gotink	Noordwijkerhout (tevens DB)
lid	J.C.F. Knapp	Noordwijkerhout
lid	A.L. van Kempen	Teylingen (tevens DB)
lid	C.P. van Velzen	Teylingen
secretaris	R.J. 't Jong	ISD (tevens DB)

De bestuursleden ontvangen geen bezoldiging of onkostenvergoeding van de ISD.

De ISD Bollenstreek herkent de door de Minister van BZK in zijn kamerbrief d.d. 27 februari 2014 onderkende uitvoeringsproblemen met betrekking tot externe niet-topfunctionarissen. In lijn met paragraaf 6 van de (gewijzigde) Beleidsregels toepassing WNT legt de ISD Bollenstreek geen verantwoording af over externe niet-topfunctionarissen.

3.9 Formatieoverzicht

Formatie ISD Bollenstreek 2014			Klanturen		
in fte's	totaal	Overhead	Participatie	Inkomen	Zorg
Directeur	1,00	1,00			
Medewerker P&O	0,89	0,89			
Beleidsmedewerker	2,56	2,56			
Juridisch medewerker	1,00	1,00			
Managementassistent/communicatiemedewerker	1,00	1,00			
Afdelingshoofd	1,00	1,00			
Sociale Recherche*	1,67			1,67	
Consulent	37,69		9,49	10,76	17,44
Medewerker	11,99		4,08	3,18	4,73
Coördinator	3,72	3,72			
Kwaliteitsmedewerker	2,68	2,68			
Controller	1,00	1,00			
Applicatiebeheer	1,70	1,70			
Consulent financiën en control	3,38	3,38			
Consulent interne controle	1,89	1,89			
Medewerker archief	1,00	1,00			
Conciërge	1,00	1,00			
Totaal fte's	75,17	23,82	13,57	15,61	22,17
Uren = 1.300 per fte	97.721	30.966	17.641	20.298	28.816
Verdeling overhead/niet-klanturen	30.966		8.183	9.416	13.367
totaal uren	97.721		25.824	29.714	42.183
% verdeling	100		26%	30%	43%

* 0,67 fte t.b.v. Katwijk

4 Jaarrekening 2014

4.1 Balans 2014

(bedragen x € 1.000)	Per 31 december	Per 1 januari
ACTIVA		
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa</i>	135	191
- investeringen met een economisch nut	135	191
Totaal vaste activa	135	191
Vlottende activa	4.150	5.592
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	3.623	5.059
- Vorderingen openbare lichamen	2.935	4.415
- Overige Vorderingen	688	643
Liquide middelen	416	418
Overlopende activa	111	116
Totaal vlottende activa	4.150	5.592
Totaal-generaal	4.285	5.783

(bedragen x € 1.000)	Per 31 december	Per 1 januari
PASSIVA		
Vaste passiva		
Totaal vaste passiva	0	0
Vlottende passiva		
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	4.285	5.783
Overlopende passiva	0	100
Schulden openbare lichamen	1.000	3.118
Overige schulden	3.285	2.565
Totaal vlottende passiva	4.285	5.783
Totaal-generaal	4.285	5.783

4.2 Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten over begrotingsjaar 2014

programma x € 1.000	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie 2014
Participatie	937	1.164	1.169
Inkomen	15.258	16.496	16.821
Zorg	16.047	12.918	12.375
Subtotaal	32.242	30.578	30.365
Bijdragen gemeenten	-32.242	-30.578	-30.365
Totaal saldo van baten en lasten	0	0	0
Mutaties in reserves	0	0	0
Resultaat	0	0	0

4.3 Toelichtingen

4.3.1 Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

4.3.2 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en lasten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor Hulp bij Huishouden zijn de kosten opgenomen die door de zorgleveranciers in rekening zijn gebracht. Deze kosten zijn afgestemd met het door het CAK aangegeven aantal uur dat als eigen bijdrage bij de klanten in rekening is gebracht.

Personeelslasten worden in principe toegekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

4.3.3 Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen historische kosten. De afschrijvingstermijn is voor automatisering drie jaar en voor de overige vaste activa tien jaar.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening getroffen. We bepalen de hoogte van de voorziening op basis van het historische inningspercentage.

Liquide middelen en overlopende posten

Wij nemen deze activa tegen nominale waarde op.

Vaste passiva

De ISD Bollenstreek kent geen algemene reserves.

Vlottende passiva

Wij waarderen de vlottende passiva tegen nominale waarde.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

In de balans is conform het BBV geen rekening gehouden met een verplichting ontstaan uit reserveringen voor vakantiegeld en vakantiedagen. Dit geldt zowel voor personeel als voor de uitkeringen. Toekomstige kosten van wachtgeld en ziekte-uitkering zijn voor rekening van de ISD.

Wij zijn met de verhuurder van het gebouw Stek een meerjarencontract aangegaan. De looptijd is tien jaar (tot en met oktober 2015). Voor de printers loopt bij Océ een 5 jarig huurovereenkomst, die in januari 2015 afloopt. We hebben inmiddels een nieuwe overeenkomst afgesloten die loopt tot eind 2019. De huur bedraagt € 1.324,29 per maand.

Via Leaseplan worden 2 auto's geleased. Begin februari 2015 loopt 1 leasecontract af. Het andere leasecontract loopt nog door tot november 2016, de basis leaseprijs bedraagt € 573,01 per maand.

4.3.4 Overzicht van baten en lasten

BTW

Wij hebben waar mogelijk binnen de wettelijke fiscale normen alle kosten exclusief btw geboekt. Deze btw is compensabel. We hebben per maand een opgave van de compensabele btw naar de gemeenten verstuurd. De gemeenten ontvangen deze btw terug. Verrekening met de ISD hiervan vindt plaats via de afrekening rekening-courant (Verrekening BCF).

Verdeelsleutel

De kosten van de ISD worden verdeeld over de deelnemende gemeenten op de wijze zoals in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) is aangegeven. Voor de duidelijkheid volgt hieronder een samenvatting van die verdeelsleutels.

- **Participatie**

De kosten van het programma participatie verdelen we in de verhouding van de participatiebudgetten. Tekorten of overschotten verdelen we op basis van 50% naar inwonertal en 50% naar inwoners met een laag inkomen, conform de regels van de GR.

- **Inkomen**

De kosten van het programma Inkomen worden verdeeld in de verhouding van de gemeentelijke BUIG-budgetten. Tekorten of overschotten verdelen we op basis van 50% naar inwonertal en 50% naar inwoners met een laag inkomen, conform de regels van de GR.

- **Zorg**

Wij verdelen de kosten van de voorzieningen naar woonplaats van de ontvanger van de voorziening. De kosten komen dus voor rekening van de gemeente waar de ontvanger van de voorziening woont.

- **Exploitatiekosten**

De exploitatiekosten verdelen we over de drie programma's van de ISD. Bij het programma Participatie geldt als exploitatiekosten het aantal uren dat aan participatie is besteed (en dat uit het P-budget gefinancierd wordt) x het uurtarief (dat berekend wordt door alle kosten van de ISD te delen door het aantal klanturen). De resterende exploitatiekosten worden verdeeld over de programma's Inkomen en Zorg in de verhouding van het aantal uren dat voor die programma's is ingezet.

- **Fraude**

De gemeenteraden hebben een besluit genomen over de verdeling van de kosten van de fraude én de verdeling van de bedragen die we terugontvangen van de in 2009 gestelde vordering. Met dit besluit is in de jaarrekening 2014 rekening gehouden.

- **GPK**

In 2014 hebben vier van de vijf gemeenten de uitgifte van de gehandicaptenparkeerkaart overgedragen aan de ISD. De afspraak is dat de kaarten € 105 per stuk kosten en dat de instellingskaarten en duplicaatkaarten € 30 kosten. Deze bedragen brengt de ISD één op één bij de gemeenten in rekening. Deze bedragen staan los van de bedragen die de burgers aan leges aan de gemeenten betalen.

4.3.5 Toelichting op de balans

Activa

(alle bedragen in euro's)

Vaste activa

Investerings met een economisch nut

Tabel 4 Investeringsoverzicht 2014

Omschrijving investering	Boekwaarde		Afschrijving	Boekwaarde
	waarde	Investering		waarde
	31-12-2013	2014	2014	31-12-2014
Elektrische aansluitingen	13.251		6.899	6.352
Klimaatinstallaties	5.609		2.228	3.381
Meubilair nieuwbouw	30.254		11.050	19.204
Stoffering nieuwbouw	9.010		4.696	4.314
Plaatsen tussenwanden	27.831		14.380	13.451
Inrichten 3e verdieping	48.553		13.739	34.813
Meubilair	40.402		5.941	34.461
Callcenter	10.124		2.169	7.955
Telefooncentrale	2.544		606	1.938
Totaal werkcentrum	187.578	-	61.708	125.871
Glasvezelverbinding	2.737		1.428	1.309
Pc's en beeldschermen	-		-	-
Software	323	7.475	322	7.475
Totaal automatisering	3.060	7.475	1.750	8.783
Totaal investering	190.638	7.475	63.458	134.655

Tabel 5 Vorderingen openbare lichamen

	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Rekening courant gemeenten 31 december 2014:		
Lisse		
Programmakosten	5.457.886	
Ontvangen voorschotten	<u>5.444.605</u>	
Afrekening 2014		-13.281
Verrekening BCF		-57.903
Herverdeling aanvullende uitkering 2013		<u>1.608</u>
Te ontvangen		69.575
Teylingen		
Programmakosten	7.504.786	
Ontvangen voorschotten	<u>7.424.295</u>	
Afrekening 2014		-80.491
Verrekening BCF		-83.022
Herverdeling aanvullende uitkering 2013		<u>2.366</u>
Te ontvangen		161.147
Totaal rekening courant	230.722	-
r/c Staat ivm schatkistbankieren	2.144.700	3.700.000
Nog te ontvangen eigen bijdrage CAK	542.098	694.175
Belastingdienst		
Omzetbelasting 4 ^e kwartaal	<u>17.133</u>	<u>21.047</u>
	2.703.931	4.415.222
Totaal vorderingen openbare lichamen	2.934.653	4.415.222

Tabel 6 Overige vorderingen en overlopende activa

Verloop debiteuren (uitkeringen)		
Stand 01-01-2014	3.219.715	
Opgeboekt	962.368	
Afgelost	-697.071	
Voorschot uitkeringen	<u>5.589</u>	
Stand 31-12-2014	3.490.601	
Af: Voorziening	<u>-2.824.795</u>	
		665.806
Verloop fraude vordering		
Stand 01-01-2014	355.917	
Aflossing	<u>-2.600</u>	
Stand 31-12-2014	353.317	
AF: Voorziening fraudevordering	<u>-353.317</u>	
		0
Overige debiteuren		<u>22.619</u>
Totaal overige vorderingen	688.425	

Tabel 7 Liquide middelen

Liquide middelen	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
BNG, saldi op 31 december	416.003	417.148
Kassaldo	252	565
Totaal	416.255	417.713

Tabel 8 Overlopende activa

Overlopende activa	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Vooruitbetaalde verzekeringen	13.893	13.772
Vooruitbetaalde Huur hardware	-	9.122
Vooruitbetaald Leaseplan	1.275	-
Vooruitbetaalde KPN + Abonnement	1.829	2.883
Vooruitbetaalde huur	85.646	82.386
Diversen	8.224	7.799
Totaal overlopende activa	110.867	115.962

Passiva

Tabel 9 Overlopende passiva

WIN reserve	
WIN reserve stand 01-01	100.000
Mutatie 2014	-100.000
Saldo per 31-12	-

Tabel 10 Schulden openbare lichamen

Rekening courant gemeenten 31 december 2014	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Hillegom		
Programmakosten	6.128.440	
Ontvangen voorschotten	6.211.041	
Afrekening 2014	82.601	
Verrekening BCF	-55.025	
Herverdeling aanvullende uitkering 2013	1.542	
Te betalen	29.118	
Noordwijk		
Programmakosten	7.325.879	
Ontvangen voorschotten	7.495.875	
Afrekening 2014	169.996	
Verrekening BCF	-67.539	
Herverdeling aanvullende uitkering 2013	1.935	
Te betalen	104.392	
Noordwijkerhout		
Programmakosten	3.947.824	
Ontvangen voorschotten	4.023.476	
Afrekening 2014	75.652	
Verrekening BCF	-39.511	
Herverdeling aanvullende uitkering 2013	-7.450	
Te betalen	28.692	
Totaal rekening courant	162.202	1.823.177

Belastingdienst			
Loonheffingen salarissen	250.132		
Loonheffingen uitkeringen	587.690		
		837.822	600.912
Nog te verrekenen eigen bijdrage WMO		-	694.175
Totaal schulden openbare lichamen		1.000.024	3.118.264

Tabel 11 Overige schulden

Overige schulden		Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Crediteuren	111.639		174.990
ABP	62.909		58.616
Overige leveranciers	666.617		1.151.221
		841.165	
Betalingen onderweg	1.150.074		808.694
Sdv	391.641		359.810
Vooruit ontvangen*	892.600		-
Diversen	4.146		5.523
Noodfonds Lisse	5.206		5.831
		2.443.667	
Totaal overige schulden		3.284.832	2.564.685
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		3.284.832	2.564.685

* Vooruit ontvangen gemeentelijke bijdrage 2015

4.3.6 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Tabel 12 Participatie

Verdeling kosten participatie	Realisatie 2014
Re-integratie	520.194
Inburgering	136.726
Doorbelaaste uren	612.411
Totaal kosten	1.269.331
Vrijval WIN reserve	-100.000
Totaal uitgave P-deel	1.169.331

Tabel 13 Overzicht projecten participatie

Projecten ISD Bollenstreek 2014	uren
Formulierenbrigade	115
Training op weg naar de werkgever	38
Het Raamwerk	20
Work First	1.194
Werkervaringsmedewerkers begeleiding	88
Individuele begeleiding	3.150
Sollicitatieclub	328
Project Connexion	24
s-Heerenloo (vrijwilligerswerk)	11
Project Alfa & Zorg	25
Repaircafé	20
Groenproject	44
Heftruckproject	46
Stageplaatsen gemeenten	64
Schulddienstverlening	1.264
Totaal	6.431

Dit zijn de uren die de consultants in 2014 hebben besteed aan cliënten die deelnamen aan re-integratie trajecten. Het uurtarief inclusief beleid, administratie, leiding en exploitatiekosten bedraagt € 95,24. Daarnaast hebben we ook een deel van de WIN reserve vrij laten vallen. We reserveren nog een bedrag voor de toekomstige kosten van de trajecten die reeds zijn gestart.

Tabel 14 Inkomens

Uitgaven I-deel		x € 1.000	
Inkomen	2013	Begroting	2014
BUIG	12.677	13.720	14.323
BBZ	301	350	124
Exploitatiekosten	2.031	2.426	2.374
Totaal inkomen	15.009	16.496	16.821

Tabel 15 Zorg

Zorguitgaven 2014	Realisatie x € 1000 2013	Begroting x € 1000 2014	Realisatie x € 1000 2014
WMO			
WMO - Hulp bij huishouding	5.723		5.405
WMO - PGB	1.434		1.323
WMO- totaal Hulp bij Huishouden	7.157	7.135	6.729
WMO - rolstoelen	453	496	427
WMO - vervoersvoorzieningen	2.146	2.260	2.031
WMO - woonvoorzieningen	599	857	777
WMO - onderzoekskosten	14	21	10
WMO- eigen bijdrage	-2.251	-2.929	-2.784
totaal WMO	8.118	7.840	7.189
Inkomensondersteunde voorzieningen			
Bijzondere bijstand	1.425	1.634	1.705
Koopkrachttegemoetkoming	-	-	110
Totaal inkomensondersteunde voorzieningen	1.425	1.634	1.815
Totaal zorg	9.544	9.474	9.004
Exploitatiekosten	3.228	3.444	3.371
Totaal	12.772	12.918	12.375

Tabel 16 Overzicht van baten en lasten

	realisatie 2013	begroting 2014	realisatie 2014
x € 1.000			
Baten en lasten exploitatie			
Salariskosten ISD	4.413	4.494	4.620
Personeelsvergoedingen ISD	54	97	73
Overige personeelskosten	136	159	155
Huur werkcentrum	309	330	324
Automatisering	284	349	324
Reclame- en promotiekosten	19	40	15
Vakliteratuur	9	10	10
Huisvestingskosten	70	75	49
Kantoorkosten	151	185	162
Accountantskosten	28	45	35
Advieskosten	22	70	62
Inhuur en uitzendkrachten	150	211	174
Uitbestedingen Teylingen	158	210	161
Sociale recherche	85	-	
Uitvoeringskosten derden	23	35	24
Algemene kosten	64	70	70
Bank- en Rentekosten	15-	-	0
Afschrijvingskosten kantoorinrichting	61	61	62
Incidentele baten en lasten	16	-	37
Exploitatiekosten	6.035	6.440	6.357
Doorbelasting Participatiebudget	775-	570-	612-
Totaal exploitatiekosten	5.259	5.870	5.745
Uitkeringen			
Participatie	1.296	1.164	1.169
Inkomen	12.979	14.070	14.447
Zorg	9.544	9.474	9.004
Totaal Uitkeringen	23.818	24.708	24.620
Totaal kosten ISD	29.077	30.578	30.365
Bijdrage gemeente	-29.077	-30.578	-30.365
Resultaat	0	0	0

4.3.7 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Voor alle lasten geldt zoals eerder vermeld dat dit jaar alle kosten waar mogelijk exclusief btw zijn verantwoord.

Salariskosten

De overschrijding op de post salariskosten wordt onder andere veroorzaakt door een wijziging in de CAO, salarisstijging en eenmalige uitkering. Daarnaast zit er ook een stijging in de sociale lasten. Ook de uitkeringen uit de WAZO zijn in 2014 beduidend minder dan voorgaand jaar waardoor de kosten met betrekking tot het UWV hoger uitvallen.

Onze eigen medewerkers hebben uitbreiding van uren gekregen. Mede daardoor zijn de kosten van inhuur lager dan begroot.

Overige personeelskosten

In de opleidingskosten zit de basistraining Wmo, voor een bedrag van € 12.608, welke verzorgd is door de ISD voor diverse organisaties en gemeente, welke niet zijn doorbelast aan de diverse deelnemers in verband met de complexiteit hiervan.

Tabel 17 Incidentele baten en lasten:

Incidentele baten:	
Ontvangsten fraude	2.600
	2.600
Incidentele lasten:	
Verschillen uitkeringssysteem	9.692
UWV huur spreekkamers 2012 + 2013	24.209
Benchmark Werk & Inkomen 2013	5.500
	39.401
Totaal incidentele baten en lasten	36.801

4.4 Verdeling van de kosten

Tabel 18 Kosten per programma 2014

Kosten van de programma's 2014 (x € 1.000)	Participatie		Inkomen		Zorg		Totaal	
	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie
exploitatiekosten			2.426	2.374	3.444	3.371	5.871	5.745
programmakosten	1.164	1.169	14.070	14.447	9.474	9.004	24.707	24.620
Saldo kosten	1.164	1.169	16.496	16.821	12.918	12.375	30.578	30.365
Bijdrage gemeenten	- 1.164	- 1.169	-16.496	-16.821	- 12.918	-12.375	- 30.578	-30.365
Resultaat ISD	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabel 19 Kosten per programma en per gemeente

(x € 1.000)	Participatie		Inkomen		Zorg		Totaal	
	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie
Hillegom	247	249	3.431	3.434	2.534	2.446	6.211	6.128
Lisse	226	227	2.905	2.982	2.313	2.249	5.444	5.458
Noordwijk	304	305	4.061	4.123	3.131	2.897	7.495	7.326
Noordwijkerhout	158	159	1.987	2.059	1.858	1.730	4.003	3.948
Teylingen	228	229	4.112	4.223	3.084	3.053	7.425	7.505
Totaal	1.164	1.169	16.496	16.821	12.918	12.375	30.578	30.365

Voor een uitgebreide toelichting op de berekening verwijzen wij naar bijlage III.

4.5 Sisa bijlage

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2014 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 2 januari 2015							
SZW	G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB deel openbaar lichaam 2014	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)
		Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden)		Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam
		Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.		I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)
			Aard controle R Indicatornummer: G2B / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 05
			1 60534 Hillegom	€ 2.788.877	€ 67.128	€ 151.497	€ 3.212
			2 60553 Lisse	€ 2.628.044	€ 49.056	€ 179.248	€ 701
			3 60575 Noordwijk	€ 3.152.834	€ 104.748	€ 264.585	€ 2.985
			4 60576 Noordwijkerhout	€ 1.866.260	€ 28.048	€ 57.152	€ 44
			5 61525 Teylingen	€ 3.172.120	€ 100.119	€ 284.351	€ 437
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B / 01	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam
				I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2B / 06	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 10
			1 60534 Hillegom	€ 37.471	€ 0	€ 32.193	€ 1.708
			2 60553 Lisse	€ 16.406	€ 193	€ 791	€ 0
			3 60575 Noordwijk	€ 11.862	€ 5.858	€ 36.638	€ 1.876
			4 60576 Noordwijkerhout	€ 57.322	€ 81	€ 17.078	€ 1.040
			5 61525 Teylingen	€ 17.521	€ 0	€ 19.280	€ 843
							Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)
							Deel openbaar lichaam
							I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)
							Aard controle R Indicatornummer: G2B / 11

G3B	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_deel	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3B / 01</i>	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 02</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 03</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 04</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 05</i>	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 06</i>
		1 60534 Hillegom	€ 15.131	€ 0	€ 10.530	€ 38.929	€ 11.639
		2 60553 Lisse	€ 219	€ 0	€ 869	€ 9.829	€ 8.088
		3 60575 Noordwijk	€ 32.830	€ 7.500	€ 12.932	€ 21.307	€ 24.726
		4 60576 Noordwijkerhout	€ 0	€ 18.500	€ 2.726	€ 7.444	€ 10.976
		5 61525 Teylingen	€ 21.518	€ 0	€ 2.195	€ 23.400	€ 10.690
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3B / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3B / 07</i>	Besteding (jaar T) Bob <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 08</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 09</i>	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 10</i>		
		1 60534 Hillegom	€ 0	€ 0	€ 0		
		2 60553 Lisse	€ 0	€ 0	€ 0		
		3 60575 Noordwijk	€ 0	€ 0	€ 0		
		4 60576 Noordwijkerhout	€ 0	€ 0	€ 0		
		5 61525 Teylingen	€ 0	€ 0	€ 0		
G5B	Wet participatiebudget (WPB)_deel openbaar lichaam 2014 Wet participatiebudget (WPB)	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5B / 01</i>	Besteding (jaar T) participatiebudget <i>Aard controle R Indicatornummer: G5B / 02</i>	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's <i>Aard controle R Indicatornummer: G5B / 03</i>	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget <i>Aard controle R Indicatornummer: G5B / 04</i>	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's <i>Aard controle R Indicatornummer: G5B / 05</i>	Reservering besteding van educatie bij roc's in jaar T voor volgend kalenderjaar (jaar T+1) <i>Aard controle R Indicatornummer: G5B / 06</i>
		1 60534 Hillegom	€ 249.228	€ 0	€ 508	€ 0	€ 0
		2 60553 Lisse	€ 227.455	€ 0	€ 268	€ 0	€ 0
		3 60575 Noordwijk	€ 305.576	€ 0	€ 398	€ 0	€ 0
		4 60576 Noordwijkerhout	€ 160.713	€ 0	€ 1.757	€ 0	€ 0
		5 61525 Teylingen	€ 230.060	€ 0	€ 770	€ 0	€ 0

5 Overige gegevens

5.1 Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het dagelijks bestuur van ISD Bollenstreek

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening 2014 van de ISD Bollenstreek gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en de programmarekening over 2014 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa bijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van de ISD Bollenstreek is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening alsmede voor het opstellen van het jaarverslag beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Ref.: e0355573

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Fascinatio Boulevard 350, 3065 WB Rotterdam, Postbus 8800, 3009 AV Rotterdam. T: 088 792 00 10, F: 088 792 95 33, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414405), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van ISD Bollenstreek. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het Dagelijks Bestuur van de ISD Bollenstreek gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten. Deze goedkeuringstolerantie is gehanteerd op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de ISD Bollenstreek een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2014 als van de activa en passiva per 31 december 2014 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2014 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213 lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Rotterdam, 27 mei 2015
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. A.E. Gerritsma RA

ISD Bollenstreek – Ref.: e0355573

Pagina 2 van 2

6 Bijlage I ISD in cijfers

6.1 Participatie

Een deel van de participatiekosten besteden we uit aan derden. Een deel van de trajectkosten wordt intern gemaakt en via de exploitatiekosten weergegeven. Hieronder een overzicht van deze verdeling.

Tabel 20 Bestedingen P-deel

Verdeling P-deel	Externe trajecten	Inzet ISD	Totaal kosten P-deel
Hillegom	139.729	130.262	269.990
Lisse	127.632	118.984	246.616
Noordwijk	171.446	159.830	331.277
Noordwijkerhout	89.300	83.250	172.550
Teylingen	128.813	120.085	248.898
Totaal kosten	656.920	612.411	1.269.331
Vrijval WIN reserve			-100.000
Totaal uitgave P-deel			1.169.331

Tabel 21 Verdeling externe trajecten

Loonkostensubsidie	36.844
Medische keuring	55.812
Work First	480.746
Scholingskosten	48.499
Reiskosten	31.731
Overige kosten	6.988
Inkomsten re-integratie	-3.700
Totaal	656.920

6.2 Uitkeringen

Tabel 22 Kosten inkomen

Inkomen	Realisatie 2013	Begroting 2014	Realisatie 2014
Buig (WWB/IOAW/IOAZ)	13.062	14.070	14.685
BBZ	352	350	259
Debiteurenontvangsten	-436	-350	-498
Totaal inkomen	12.979	14.070	14.446

* wijkt af tov tabel 14 Inkomen ivm debiteurenontvangsten

Tabel 23 Verdeling aantal klanten Inkomen

Gemeenten	31-12-2014	31-12-2013	31-12-2012	31-12-2011	31-12-2010
Hillegom	225	191	190	177	158
Lisse	217	168	151	145	148
Noordwijk	259	219	198	209	200
Noordwijkerhout	170	137	131	122	110
Teylingen	246	213	200	185	178
Totaal	1.117	928	870	838	794

* vanaf 2014 zijn de aantallen inclusief IOAW en IOAZ

Tabel 24 Verdeling aantal klanten per uitkeringssoort

Soort	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijkerhout	Teylingen	ISD Bollenstreek
WWB uitkering	199	198	221	139	215	972
WWB inrichting	7	2	11	18	3	41
WWB krediethypotheek	0	0	0	0	0	0
BBZ omniet	0	0	0	0	0	0
BBZ lening	1	2	4	3	4	14
IOAW	15	14	22	6	22	79
IOAZ	3	1	1	4	2	11
Totaal	225	217	259	170	246	1.117

Tabel 25 Verdeling aantal klanten op basis van geslacht

Geslacht	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijkerhout	Teylingen	ISD Bollenstreek
Man	111	127	161	82	141	622
Vrouw	114	90	98	88	105	495
Totaal	225	217	259	170	246	1.117

Tabel 26 Verdeling aantal klanten op basis van leeftijdscategorie

Leeftijdscategorie	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijkerhout	Teylingen	ISD Bollenstreek
< 23	4	4	3	0	4	15
23 - 26	9	10	5	5	11	40
27 - 35	38	42	39	23	46	188
36 - 45	47	45	61	45	53	251
46 - 55	80	53	77	53	62	325
56 - 65	47	63	74	44	70	298
Totaal	225	217	259	170	246	1.117

Tabel 27 Verdeling aantal klanten op basis van uitkeringsduur

Uitkeringsduur	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijkerhout	Teylingen	ISD Bollenstreek
< 6 maanden	27	35	37	24	33	156
6 - 12 maanden	36	33	46	23	38	176
1 tot 2 jaar	45	36	36	37	43	197
2 tot 5 jaar	49	53	60	40	64	266
5 tot 10 jaar	37	36	47	18	45	183
> 10 jaar	31	24	33	28	23	139
Totaal	225	217	259	170	246	1.117

Tabel 28 Leefvorm per uitkering

Gemeente	Soort leefvorm	Aantal 2013	Aantal 2014
Hillegom	Alleenstaande	103	129
	Alleenstaande ouder	57	58
	Gehuwd	31	38
Lisse	Alleenstaande	106	143
	Alleenstaande ouder	28	38
	Gehuwd	34	36
Noordwijk	Alleenstaande	152	191
	Alleenstaande ouder	34	33
	Gehuwd	33	35
Noordwijkerhout	Alleenstaande	84	112
	Alleenstaande ouder	26	31
	Gehuwd	27	27
Teylingen	Alleenstaande	123	142
	Alleenstaande ouder	48	51
	Gehuwd	42	53
Totaal		928	1.117

Tabel 29 Overzicht in- en uitstroom uitkeringen

	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijk- erhout	Teylingen	Eindtotaal
Aantal cliënten 31-12-2013	204	183	231	145	231	994
Instroom						
Andere oorzaak	9	8	12	5	12	46
Beëindiging huwelijk/relatie	10	12	3	7	10	42
Beëindiging studie	2	3	1	3	4	13
Beëindiging zelfstandig beroep of bedrijf	5	2	9	5	11	32
Einde arb contract geen/laag recht op WW	16	10	12	8	13	59
Einde ZW / WW uitkering	39	34	38	17	37	165
Gevestigde zelfstandige	2	-	2	-	6	10
In afwachting andere voorliggende voorziening	-	-	1	-	-	1
Intering vermogen	-	3	4	-	3	10
Nieuwkomer vanuit de COA	2	14	13	8	13	50
Oorzaak bij partner	2	2	3	6	5	18
Starten zelfstandig bedrijf (BBZ)	-	-	6	1	-	7
Te lang verblijf buitenland	-	2	1	1	-	4
Uit detentie	2	5	4	2	1	14
Verhuizing vanuit andere gemeente/land	16	15	30	12	11	84
Wijzigings (gezins)norm	11	9	8	9	16	53
Totaal instroom	116	119	147	84	142	608
Uitstroom						
Aangaan relatie	3	2	-	-	6	11
Alimentatie		1	-	-	-	1
Ander inkomen	4	8	12	5	11	40
Andere oorzaak	3	1	6	-	5	15
Arb. dienstbetr./uitk. ziekte	29	19	25	6	39	118
Bereiken AOW gerechtigde leeftijd	6	6	3	2	3	20
Gaan volgen van onderwijs met studiefinanciering	6	7	4	5	2	24
Geen inlichtingen	10	8	11	7	3	39
In detentie	1	1	1	1	-	4
Kunnen volgen onderwijs met studiefinanciering	2	2	1	3	1	9
Niet verschenen op oproep re-int.gesprek	2	1	2	2	4	11
Niet willen nakomen verpl. art.9 en 55	-	1	2	1	1	5
Oorzaak bij partner	-	2	3	4	4	13
Op verzoek van cliënt	-	1	-	-	1	2
Overlijden	3	1	2	1	2	9
Te lang verblijf in het buitenland	1	2	-	1	-	4
Uitk. arbeidsongeschiktheid	-	3	2	1	6	12
Uitk. WW	-	-	1	-	-	1
Verhuizing andere gemeente	10	6	23	11	16	66
Verhuizing naar buitenland	2	-	1	1	4	8
Vermogen boven grens	1	2	-	-	2	5
Wijziging (gezins)norm	10	11	12	7	16	56
Zelfstandig beroep of bedrijf	2	-	8	1	1	12
Totaal uitstroom	95	85	119	59	127	485
Aantal cliënten 31-12-2014	225	217	259	170	246	1.117

6.3 Zorg

Tabel 30 Zorg

Zorguitgaven 2014	Realisatie x € 1000 2013	Begroting x € 1000 2014	Realisatie x € 1000 2014
WMO			
WMO - Hulp bij huishouding	5.723	-	5.405
WMO - PGB	1.434	-	1.323
WMO- totaal Hulp bij Huishouden	7.157	7.135	6.729
WMO - rolstoelen	453	496	427
WMO - vervoersvoorzieningen	2.146	2.260	2.031
WMO - woonvoorzieningen	599	857	777
WMO - onderzoekskosten	14	21	10
WMO- eigen bijdrage	-2.251	-2.929	-2.784
totaal WMO	8.118	7.840	7.189
Inkomensondersteunde voorzieningen			
Bijzondere bijstand	1.425	1.634	1.705
Koopkrachttegemoetkoming*	-	-	110
Totaal inkomensondersteunde voorzieningen	1.425	1.634	1.815
Totaal	9.544	9.474	9.004

* Het Rijk heeft extra geld beschikbaar gesteld in 2014 voor mensen met een laag inkomen. Personen die een laag inkomen hebben kunnen in aanmerking komen voor de eenmalige koopkrachttegemoetkoming.

Tabel 31 Zorg per gemeente

Realisatie 2014 x € 1.000	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijkerhout	Teylingen	Totaal
Zorg						
WMO						
WMO - Hulp bij Huishouden	955	998	1.334	761	1.357	5.405
WMO - PGB	342	335	229	187	232	1.323
WMO - rolstoelen	73	103	90	74	88	427
WMO - vervoersvoorzieningen	412	304	554	289	472	2.031
WMO - woonvoorzieningen	163	126	211	87	190	777
WMO - onderzoekskosten	3	2	4	1	1	10
WMO - Eigen Bijdrage	-484	-609	-649	-395	-648	-2.784
Totaal WMO	1.463	1.259	1.772	1.003	1.692	7.189
Inkomensondersteunde voorzieningen						
Bijzondere bijstand	348	323	351	269	413	1.705
Koopkrachttegemoetkoming	23	20	26	16	25	110
Totaal inkomensondersteunde voorzieningen	371	344	377	285	438	1.815
Totaal zorg	1.834	1.603	2.149	1.288	2.130	9.004

Tabel 32 Zorg per gemeente per inwoner

realisatie 2014	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijkerhout	Teylingen	Totaal
Zorg						
WMO						
WMO - PGB	16,40	14,89	8,96	11,92	6,49	11,01
WMO - Hulp bij Huishouden	45,86	44,34	52,28	48,62	38,03	44,97
WMO - Eigen Bijdrage	-23,22	-27,06	-25,43	-25,22	-18,15	-23,17
WMO - rolstoelen	3,49	4,56	3,51	4,75	2,46	3,55
WMO - vervoersvoorzieningen	19,76	13,51	21,72	18,47	13,23	16,90
WMO - woonvoorzieningen	7,83	5,61	8,25	5,53	5,33	6,46
WMO - onderzoekskosten	0,14	0,08	0,15	0,04	0,02	0,08
Totaal WMO	70,24	55,93	69,44	64,11	47,41	59,81
Inkomensondersteunde voorzieningen						
Bijzondere bijstand	16,71	14,36	13,77	17,18	11,58	14,18
Koopkrachttegemoetkoming	1,10	0,90	1,02	1,02	0,69	0,91
Totaal inkomensondersteunde voorzieningen	17,82	15,27	14,79	18,20	12,27	15,10
Totaal zorg	88,06	71,19	84,23	82,31	59,68	74,91

Tabel 33 Overzicht aantal voorzieningen

Soort voorziening	Hillegom		Lisse		Noordwijk		Noordwijkerhout		Teylingen		Totaal	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Advieskosten GPK	10	11	7	8	0	0	20	23	24	26	61	68
Advieskosten Wmo	3	4	4	5	3	3	1	0	6	6	17	18
Hulp bij huishouden	517	487	526	494	596	546	360	335	590	592	2.589	2.454
Rolstoelen	220	230	244	228	262	259	169	153	268	260	1.163	1.130
Elektrische rolstoelen	19	19	23	25	26	21	21	17	30	26	119	108
Scootmobielen	130	117	121	127	171	171	108	105	136	135	666	655
Duo-fietsen, driewiel-fietsen	20	22	15	17	39	43	13	15	24	27	111	124
Onderhoud/repatrie voorz.	38	45	41	38	66	67	38	37	86	83	269	270
Woonvoorzieningen	85	83	101	86	133	113	66	58	130	119	515	459
Onderhoud traplift	40	47	36	41	38	41	30	34	68	73	212	236
Til- en trapliften	37	38	37	33	47	45	26	28	58	46	205	190
Verhuizing/Inrichting	2	2	4	6	8	6	3	3	7	5	24	22
	1.121	1.105	1.159	1.108	1.389	1.315	855	808	1.427	1.398	5.951	5.734

Tabel 34 Overzicht Regiotaxi

Overzicht Regiotaxi 2011 t/m 2014					
	Gemiddeld aantal gebruikers	Zones totaal	Kosten	Eigen bijdrage	Totaal
Hillegom					
totaal 2011	281	82.748	351.861	31.108	320.753
totaal 2012	302	86.061	386.762	33.875	352.887
totaal 2013	299	73.236	371.871	30.363	341.508
totaal 2014	281	61.262	319.788	33.282	286.505
Lisse					
totaal 2011	201	48.282	205.365	17.963	187.402
totaal 2012	224	55.688	250.079	20.685	229.394
totaal 2013	232	54.181	275.128	21.274	253.853
totaal 2014	218	44.106	230.233	22.549	207.685
Noordwijk					
totaal 2011	306	73.645	309.792	25.416	284.375
totaal 2012	319	70.468	317.043	25.059	291.984
totaal 2013	310	66.628	338.440	25.083	313.357
totaal 2014	292	59.203	309.040	29.431	279.609
Noordwijkerhout					
totaal 2011	222	60.743	258.290	23.079	235.210
totaal 2012	238	59.777	268.686	23.609	245.077
totaal 2013	236	53.570	270.014	22.625	247.389
totaal 2014	224	45.598	237.969	25.073	212.896
Teylingen					
totaal 2011	343	84.349	358.825	31.611	327.214
totaal 2012	362	87.440	392.755	34.147	358.608
totaal 2013	360	81.132	412.049	33.649	378.400
totaal 2014	346	70.563	368.339	37.619	330.720

Toelichting

In bovengenoemde tabel zijn de kosten van de Regiotaxi 2011 - 2014 weergegeven inclusief 6% btw.

De bedragen zijn exclusief kosten van de passen.

In 2011 is er een wisseling van vervoerder geweest.

Tabel 35 Overzicht bijzondere bijstand

Bedragen in euro's	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijkerhout	Teylingen	Totaal
Chronisch zieken	30.750	20.500	33.250	17.000	27.750	129.250
Collectieve verzekering	52.477	42.381	37.899	32.574	53.856	219.189
SSCA	52.100	33.100	42.700	34.500	48.295	210.695
Computer minima	8.747	1.439	1.560	4.978	2.060	18.784
Aanvullend levensonderhoud	3.721	14.035	16.883	9.083	22.371	66.093
Kosten inrichting/huisraad	33.373	81.882	71.687	40.333	87.582	314.857
Kosten witgoed	11.213	17.880	15.881	11.230	22.892	79.096
Langdurigheid	54.539	41.638	51.108	28.754	56.505	232.544
Kosten maatschap.zorg	62.405	40.123	50.049	47.762	58.616	258.956
Algemene kosten	69.078	62.396	64.052	59.601	73.550	328.677
Teruggevorderde bedragen	-30.221	-32.013	-33.703	-17.025	-40.343	-153.305
Totaal	348.182	323.360	351.367	268.791	413.135	1.704.835

Tot de algemene kosten rekenen we o.a.: Alarmsysteem, dieetkosten, geneesmiddelen, gezinshulp, hulpmiddelen, kinderopvang, kleding/schoeisel, maaltijdvoorzieningen, kosten van opvang, vervoerskosten, woonkosten, begrafeniskosten, bril, rechtsbijstand, taxikosten, verhuiskosten, waarborgsommen.

Tabel 36 Aantal bijzondere bijstand

Aantal	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijkerhout	Teylingen	totaal
Chronisch zieken	122	78	129	65	114	508
Computer minima	23	4	5	14	6	52
Eenmalig levensonderhoud	4	20	25	14	19	82
Kosten inrichting/huisraad	24	30	26	11	25	116
Kosten witgoed	27	49	34	23	54	187
Langdurigheidtoeslag	136	102	128	70	141	577
Kosten maatschap.zorg	666	446	561	621	656	2.950
SSCA	332	225	285	211	315	1.368
Algemene kosten	431	331	340	264	315	1.681
Totaal	1.765	1.285	1.533	1.293	1.645	7.521

Tabel 37 Overzicht collectieve ziektekostenverzekering

	Totaal aantal cliënten in uitkering WWB +IOAW/z.	Aantal cliënten Z&Z	Bedrag (in euro's) per maand
Hillegom			
gemiddeld 2011	174	381	4.844
gemiddeld 2012	194	367	4.655
gemiddeld 2013	200	353	4.133
gemiddeld 2014	215	382	4.373
Lisse			
gemiddeld 2011	152	304	4.202
gemiddeld 2012	151	300	4.107
gemiddeld 2013	172	283	3.493
gemiddeld 2014	195	313	3.879
Noordwijk			
gemiddeld 2011	207	257	2.545
gemiddeld 2012	211	266	2.727
gemiddeld 2013	222	287	2.856
gemiddeld 2014	247	298	3.158
Noordwijkerhout			
gemiddeld 2011	121	237	2.979
gemiddeld 2012	125	213	2.673
gemiddeld 2013	141	211	2.440
gemiddeld 2014	154	234	2.715
Teylingen			
gemiddeld 2011	188	361	4.712
gemiddeld 2012	208	344	4.555
gemiddeld 2013	218	351	4.188
gemiddeld 2014	234	363	4.488

Bovenstaande tabel laat het aantal collectief verzekerden in relatie tot het aantal uitkeringsgerechtigden. De bedragen en aantallen zijn gemiddeld over het jaar genomen.

Er zijn meer verzekerden dan uitkeringsgerechtigden aangezien veel ouderen boven 65 jaar meetellen bij het aantal verzekerden.

In de volgende tabellen vindt u de kosten van Zorg per gemeente ten opzichte van de goedgekeurde begroting per gemeente.

Voor het onderdeel Hulp bij Huishouden en voor de Vervoersvoorzieningen is in de begroting geen uitsplitsing gemaakt naar de diverse onderdelen. In de realisatie laten wij wel zien hoe de kosten verdeeld zijn.

Tabel 38 Verdeling zorg per gemeente

(x € 1.000)	Hillegom		Lisse	
	begroting	realisatie	begroting	realisatie
Zorg				
Wmo-HbH ZIN	1.000	955	1.066	998
Wmo-HbH PGB	360	342	352	335
Wmo - hulp bij het huishouden totaal	1.360	1.297	1.418	1.333
Wmo - rolstoelen	73	73	131	103
Wmo - vervoersvoorzieningen				
Collectief vervoer	305	270	224	196
Overige	153	141	129	108
Subtotaal Wmo vervoersvoorzieningen	458	412	353	304
Wmo - woonvoorzieningen	150	163	99	126
Wmo - onderzoekskosten	5	3	6	2
Wmo - Eigen bijdrage	-508	-484	-650	-609
<i>Subtotaal Wmo</i>	1.538	1.463	1.357	1.259
Inkomensondersteunde voorzieningen				
Bijzondere bijstand	369	348	298	323
Koopkrachttegenemoetkoming	0	23	0	20
<i>Subtotaal inkomensondersteunende voorzieningen</i>	369	371	298	344
Totaal zorg	1.907	1.834	1.655	1.603
Exploitatiekosten	625	612	658	646
Programma Zorg	2.532	2.446	2.313	2.249

(x € 1.000)	Noordwijk		Noordwijkerhout	
	begroting	realisatie	begroting	realisatie
Zorg				
Wmo-HbH ZIN	1.434	1.334	819	761
Wmo-HbH PGB	250	229	192	187
Wmo - hulp bij het huishouden totaal	1.684	1.563	1.011	947
Wmo - rolstoelen	107	90	77	74
Wmo - vervoersvoorzieningen				
Collectief vervoer	389	264	231	201
Overige	250	291	104	88
Subtotaal Wmo vervoersvoorzieningen	639	554	335	289
Wmo - woonvoorzieningen	246	211	150	87
Wmo - onderzoekskosten	5	4	2	1
Wmo - Eigen bijdrage	-670	-649	-410	-395
<i>Subtotaal Wmo</i>	2.011	1.772	1.165	1.003
Inkomensondersteunde voorzieningen				
Bijzondere bijstand	352	351	244	269
Koopkrachttegenemoetkoming	-	26	-	16
<i>Subtotaal inkomensondersteunende voorzieningen</i>	352	377	244	285
Totaal zorg	2.363	2.149	1.409	1.288
Exploitatiekosten	768	748	449	442
Programma Zorg	3.131	2.897	1.858	1.730

(x € 1.000)	Teylingen		Totaal	
	begroting	realisatie	begroting	realisatie
Zorg				
Wmo-HbH ZIN	1.428	1.357	5.747	5.405
Wmo-HbH PGB	234	232	1.388	1.323
Wmo - hulp bij het huishouden totaal	1.662	1.589	7.135	6.729
Wmo - rolstoelen	108	88	496	427
Wmo - vervoersvoorzieningen				
Collectief vervoer	373	312	1.522	1.243
Overige	102	160	738	788
Subtotaal Wmo vervoersvoorzieningen	475	472	2.260	2.031
Wmo - woonvoorzieningen	212	190	857	777
Wmo - onderzoekskosten	3	1	21	10
Wmo - Eigen bijdrage	-691	-648	-2.929	-2.784
<i>Subtotaal Wmo</i>	1.769	1.692	7.840	7.189
Inkomensondersteunde voorzieningen				
Bijzondere bijstand	371	413	1.634	1.705
Koopkrachttegenemoetkoming	-	25	-	110
<i>Subtotaal inkomensondersteunende voorzieningen</i>	371	438	1.634	1.815
Totaal zorg	2.140	2.130	9.474	9.004
Exploitatiekosten	944	923	3.444	3.371
Programma Zorg	3.084	3.053	12.918	12.375

7 Bijlage II Overzicht begrotingswijzigingen

Tabel 39 Overzicht begrotingswijzigingen

	eerste raming	2014-I	2014-II	2014-III	2014-IV	Totaal Begrotingswijzigingen	begroting 2014
x € 1.000							
Baten en lasten exploitatie							
Salariskosten ISD	4.440	54				54	4.494
Personeelsvergoedingen ISD	97					0	97
Overige personeelskosten	130	29				29	159
Huur werkcentrum	330					0	330
Automatisering	349					0	349
Reclame- en promotiekosten	40					0	40
Vakliteratuur	10					0	10
Huisvestingskosten	75					0	75
Kantoorkosten	185					0	185
Accountantskosten	45					0	45
Advieskosten	70					0	70
Inhuur en uitzendkrachten	95	46		70		116	211
Uitbestedingen Teylingen	210					0	210
Sociale recherche	104	-104				-104	0
Uitvoeringskosten	35					0	35
Algemene kosten	70					0	70
Bank- en Rentekosten	0					0	0
Afschrijvingskosten kantoorinrichting	61					0	61
Diverse baten en lasten	0					0	0
Exploitatiekosten	6.346	24	0	70	0	94	6.440
Doorbelasting Participatiebudget	-500			-70		-70	-570
Totaal exploitatiekosten	5.846	24	0	0	0	24	5.870
Uitkeringen							
Participatie	937	102		125		227	1.164
Inkomen	13.000	531		539		1.070	14.070
Zorg	12.459	-1.278	-694		-1.013	-2.986	9.474
Totaal Uitkeringen	26.396	-646	-694	664	-1.013	-1.689	24.708
Totaal Kosten ISD 2014	32.242	-621	-694	664	-1.013	-1.664	30.578
Bijdragen gemeenten in resultaat	-32.242	621	694	-664	1.013	1.664	-30.578
Resultaat	0	0	0	0	0	0	0

8 Bijlage III Berekening bijdrage per gemeente

Inleiding

De afrekening van de kosten van de ISD naar de gemeenten is ontleend aan de gemeenschappelijke regeling en aan besluiten van het algemeen bestuur.

De volgende zes onderdelen met een verschillende verdeelmethodiek gelden:

1. Participatie
2. Inkomen
3. Zorg
4. Exploitatiekosten
5. Terugvordering fraude
6. Gehandicapten parkeerkaart

Onderstaand zullen we per onderdeel aangeven hoe de kosten verdeeld zijn.

Hiervoor hebben we nodig de verdeelsleutel en de door de gemeenten ontvangen budgetten.

Tabel 40 Verdeelsleutel per gemeente

Verdeelsleutel begroting 2014	Inwonertal	Lage inkomens	% inwoners	% lage inkomens	% gewogen gemiddeld
Hillegom	20.831	2.660	17,33	18,99	18,16
Lisse	22.511	2.730	18,73	19,49	19,11
Noordwijk	25.517	3.270	21,23	23,34	22,29
Noordwijkerhout	15.648	1.830	13,02	13,06	13,04
Teylingen	35.686	3.520	29,69	25,12	27,41
Totaal	120.193	14.010	100	100	100

Tabel 41 Budgetten 2014

in euro's	Participatie- budget	extra inburgerings- gelden	Totaal participatie- budget	BUIG-deel	BBZ declara- bel deel	BBZ 2004	Totaal I-deel
Hillegom	212.781	13.273	226.054	2.819.334	-14.922	55	2.804.467
Lisse	188.711	14.834	203.545	2.314.054	1.084	3.329	2.318.467
Noordwijk	259.959	16.786	276.745	3.317.576	30.562	4.947	3.353.085
Noordwijkerhout	134.794	8.588	143.382	1.584.100	20.425	1.158	1.605.683
Teylingen	174.996	19.519	194.515	3.269.001	-1.361	5.259	3.272.899
Totaal	971.241	73.000	1.044.241	13.304.065	35.788	14.748	13.354.601

Tabel 42 Herverdeling IAU 2013

Na ontvangst MAU	Kosten jaarrek	Budget	IAU/MAU	Volgens GR	gemeente na MAU	Te verrekenen per gemeente
Hillegom	2.618.722	2.589.443	0	27.737	2.617.180	1.542
Lisse	2.385.559	2.355.020	0	28.931	2.383.951	1.608
Noordwijk	3.325.716	3.288.988	0	34.793	3.323.781	1.935
Noordwijkerhout	1.595.719	1.575.602	8.509	19.058	1.603.169	-7.450
Teylingen	3.052.871	3.007.951	0	42.554	3.050.505	2.366
Totaal	12.978.586	12.817.004	8.509	153.073	12.978.586	0

1. Participatie

Tabel 43 Participatieoverzicht

Uitgaven P-deel	1.269.331
Meeneemregeling 2013	125.090
Vrijval WIN reserve	100.000
Budgetten	1.044.241
Meeneemregeling 2014	-

Tabel 44 Verdeling participatie per gemeente

	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijk- erhout	Teylingen	Totaal
Meeneemregeling per 1-1-2014	22.666	23.642	28.433	15.574	34.775	125.090
Budgetten	226.054	203.545	276.745	143.382	194.515	1.044.241
Meeneemregeling per 31-12-2014	-	-	-	-	-	-
Kosten per gemeente	248.720	227.187	305.178	158.956	229.290	1.169.331

2. Inkomen

De uitgaven gemaakt voor het programma Inkomen worden verdeeld volgens de rijksbijdragen; het meerdere wordt verdeeld op basis van 50% naar inwoners en 50% naar inwoners met een laag inkomen.

Tabel 45 Overzicht kosten inkomen naar verdeelmaatstaf

Totaal uitkeringskosten inkomen	16.820.960
Budgetten	13.354.601
Te verdelen meerkosten cf. GR	3.466.359

Tabel 46 Verdeling uitkeringskosten per gemeente

	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijk- erhout	Teylingen	Totaal
Uitkeringskosten (verdeeld volgens budget)	2.804.467	2.318.467	3.353.085	1.605.683	3.272.899	13.354.601
Meerkosten (verdeeld volgens GR)	198.310	208.685	243.411	142.399	299.213	1.092.018
Totaal uitkeringskosten	3.002.777	2.527.152	3.596.496	1.748.082	3.572.112	14.446.619
Exploitatiekosten	430.884	454.996	526.938	311.099	650.425	2.374.341
Totaal	3.433.661	2.982.147	4.123.433	2.059.182	4.222.537	16.820.960

3. Zorg

Bij de verdeling van de kosten van het programma Zorg wordt onderscheid gemaakt in exploitatiekosten en de kosten van de voorzieningen. De exploitatiekosten worden verdeeld op basis van 50% naar inwonertal en 50% naar inwoners met een laag inkomen. De kosten van de voorzieningen worden verdeeld naar woonplaats van de ontvanger van de voorziening. De kosten komen dus voor rekening van de gemeente waar de ontvanger van de voorziening woont.

Tabel 47 Verdeling zorg per gemeente

Realisatie 2014	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijkerhout	Teylingen	Totaal
Zorg	1.834.366	1.602.629	2.149.214	1.288.042	2.129.601	9.003.852
Exploitatiekosten	611.693	645.922	748.053	441.644	923.358	3.370.670
totaal	2.446.059	2.248.551	2.897.267	1.729.686	3.052.959	12.374.522

4. Exploitatiekosten

De exploitatiekosten worden op diversen methoden verdeeld. In de verdeling wordt een deel op basis van de gemeenschappelijke regeling verdeeld. Dit betreft alle kosten behalve de kosten die de ISD maakt voor het afhandelen van aanvragen gehandicaptenparkeerkaarten en de opbrengsten die nog binnenkomen uit de fraudevordering. Voor deze laatste rubrieken is een apart verdeelsysteem vastgesteld.

Tabel 48 Verdeling exploitatiekosten per gemeente

Totaal exploitatiekosten	6.357.423
Af: Exploitatiekosten m.b.t. participatie	612.412-
Te verdelen over gemeenten	5.745.011

Tabel 49 Verdeling per gemeente

	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijkerhout	Teylingen	Totaal
Fraudemethodiek	723-	681-	-	526-	670-	2.600-
GPK methodiek	4.545	8.505	-	7.380	7.170	27.600
GR	1.038.754	1.093.094	1.274.990	745.889	1.567.283	5.720.011
Totaal	1.042.576	1.100.918	1.274.990	752.743	1.573.783	5.745.011

Tabel 50 Exploitatiekosten per gemeente per programma

	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijkerhout	Teylingen	Totaal
Inkomen	430.884	454.996	526.938	311.099	650.425	2.374.341
Zorg	611.693	645.922	748.053	441.644	923.358	3.370.670
Totaal	1.042.576	1.100.918	1.274.990	752.743	1.573.783	5.745.011

5. Terugvordering fraude

In 2009 heeft het bestuur een verdeling vastgesteld voor toekomstig ingevorderde bedragen van de fraude 2008. De verdeling gaat op basis van de verdeelsleutels uit het verleden. In 2014 is een bedrag ontvangen van € 2.600,=. De verdeelsleutel die hiervoor geldt, is die van het jaar 2003.

Tabel 51 Verdeling ontvangen vordering fraude per gemeente

	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijkerhout	Teylingen	Totaal
Verdeelsleutel 2003	27,79%	26,20%	0%	20,23%	25,78%	100,00%
Bedrag (in euro's)	-723	-681	-	-526	670	-2.600

6. Gehandicaptenparkeerkaart

Voor de verdeling van de gehandicaptenparkeerkaart is gebruik gemaakt van de volgende tabel:

Tabel 52 Overzicht GPK kaart

Soort kaart	Hillegom	Lisse	Noordwijkerhout	Teylingen	Totaal
Bestuurderskaart	27	42	41	43	153
Duplicaatkaart	1	0	0	1	2
Instellingskaart	0	0	1	0	1
Passagierskaart	16	39	29	25	109
Totaal	44	81	71	69	265

Dit leidt tot de onderstaande tabel voor de kosten per gemeente.

Tabel 53 Verdeling kosten GPK kaarten per gemeente

	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijkerhout	Teylingen	Totaal
Reguliere kosten	4.515	8.505	-	7.350	7.140	27.510
Kosten duplicaat- en instellingskaart	30	0	-	30	30	90
Totaal	4.545	8.505	-	7.380	7.170	27.600

Tabel 54 Bijdrage per gemeente

	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijkerhout	Teylingen	Totaal
Participatie	248.720	227.187	305.178	158.956	229.290	1.169.331
I deel	3.002.777	2.527.152	3.596.496	1.748.082	3.572.112	14.446.619
Zorg	1.834.366	1.602.629	2.149.214	1.288.042	2.129.601	9.003.852
GPK	4.545	8.505	-	7.380	7.170	27.600
Fraude	-723	-681	-	-526	-670	-2.600
Exploitatiekosten	1.038.754	1.093.094	1.274.990	745.889	1.567.283	5.720.011
Bijdrage per gemeente	6.128.440	5.457.886	7.325.879	3.947.824	7.504.786	30.364.813

Tabel 55 Verdeling exploitatiekosten

Exploitatiekosten ISD Bollenstreek 2014	Realisatie 2014	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijkerhout	Teylingen	P-deel
		16,33%	17,03%	20,49%	11,22%	25,04%	9,91%
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Salariskosten ISD	4.620	758	800	927	547	1.144	445
Personeelsvergoedingen ISD	73	12	13	15	9	18	7
Overige personeelskosten	155	25	27	31	18	38	15
Huur werkcentrum	324	53	56	65	38	80	31
Automatisering	324	53	56	65	38	80	31
Reclame- en promotiekosten	15	2	3	3	2	4	1
Vakliteratuur	10	2	2	2	1	2	1
Huisvestingskosten	49	8	8	10	6	12	5
Kantoorkosten	162	27	28	32	19	40	16
Accountantskosten	35	6	6	7	4	9	3
Advieskosten	62	10	11	12	7	15	6
Inhuur en uitzendkrachten	174	29	30	35	21	43	17
Sociale recherche	0	0	0	0	0	0	0
Uitbestedingen Teylingen	161	26	28	32	19	40	16
Uitvoeringskosten derden	24	4	4	5	3	6	2
Algemene kosten	70	11	12	14	8	17	7
Bank- en Rentekosten	0	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingskosten kantoorinrichting	62	10	11	12	7	15	6
Incidentele baten en lasten	37	6	6	7	4	9	4
Exploitatiekosten	6.357	1.043	1.101	1.275	753	1.574	612

9 Bijlage IV Verdeling van de kosten per gemeente

	Hillegom		Lisse	
	begroting	realisatie	begroting	realisatie
Participatie				
participatie	247.489	248.720	226.095	227.187
Totaal Participatie	247.489	248.720	226.095	227.187
Inkomen				
BUIG	2.990.299	3.002.777	2.441.425	2.527.152
exploitatiekosten	440.581	430.884	463.629	454.996
Totaal Inkomen	3.430.880	3.433.661	2.905.054	2.982.147
Zorg				
WMO				
WMO - Hulp bij Huishouden		955.239		998.038
WMO - PGB		341.552		335.252
Totaal HbH	1.360.000	1.296.791	1.418.000	1.333.290
WMO - rolstoelen	73.000	72.649	131.000	102.685
WMO - vervoersvoorzieningen				
Collectief vervoer		270.288		195.929
Overige		141.273		108.239
Subtotaal Wmo vervoersvoorzieningen	458.000	411.561	353.000	304.168
WMO - woonvoorzieningen	150.000	163.015	99.000	126.276
WMO - onderzoekskosten	5.000	3.017	6.000	1.711
WMO - Eigen Bijdrage	-508.000	483.788-	-650.000	-609.180
Totaal WMO	1.538.000	1.463.244	1.357.000	1.258.949
Inkomensondersteunde voorzieningen				
Bijzondere bijstand	369.000	348.182	298.000	323.360
Koopkrachttegemoetkoming	0	22.940	0	20.320
Totaal inkomensondersteunde voorz.	369.000	371.122	298.000	343.680
Zorg	1.907.000	1.834.366	1.655.000	1.602.629
exploitatiekosten	625.459	611.693	658.178	645.922
Totaal Zorg	2.532.459	2.446.059	2.313.178	2.248.551
Totale bijdrage per gemeente	6.210.827	6.128.440	5.444.327	5.457.886
Waarvan exploitatielasten	1.066.039	1.042.576	1.121.807	1.100.918

	Noordwijk		Noordwijkerhout	
	begroting	realisatie	begroting	realisatie
Participatie				
participatie	303.674	305.178	158.176	158.956
Totaal Participatie	303.674	305.178	158.176	158.956
Inkomen				
BUIG	3.520.106	3.596.496	1.670.333	1.748.082
exploitatiekosten	540.779	526.938	316.364	311.099
Totaal Inkomen	4.060.885	4.123.433	1.986.697	2.059.182
Zorg				
WMO				
WMO - Hulp bij Huishouden		1.334.022		760.754
WMO - PGB		228.563		186.529
Totaal HbH	1.684.000	1.562.585	1.011.000	947.283
WMO - rolstoelen	107.000	89.506	77.000	74.406
WMO - vervoersvoorzieningen				
Collectief vervoer		263.782		200.845
Overige		290.520		88.213
Subtotaal Wmo vervoersvoorzieningen	639.000	554.302	335.000	289.058
WMO - woonvoorzieningen	246.000	210.609	150.000	86.508
WMO - onderzoekskosten	5.000	3.874	2.000	645
WMO - Eigen Bijdrage	-670.000	-648.999	-410.000	-394.629
Totaal WMO	2.011.000	1.771.878	1.165.000	1.003.271
Inkomensondersteunde voorzieningen				
Bijzondere bijstand	352.000	351.367	244.000	268.791
Koopkrachttegenemoetkoming	0	25.970	0	15.980
Totaal inkomensondersteunde voorz.	352.000	377.337	244.000	284.771
Zorg	2.363.000	2.149.214	1.409.000	1.288.042
exploitatiekosten	767.702	748.053	449.114	441.644
Totaal Zorg	3.130.702	2.897.267	1.858.114	1.729.686
Totale bijdrage per gemeente	7.495.261	7.325.879	4.002.987	3.947.824
Waarvan exploitatielasten	1.308.481	1.274.990	765.478	752.743

	Teylingen		Totaal	
	begroting	realisatie	begroting	realisatie
Participatie				
participatie	228.278	229.290	1.163.711	1.169.331
Totaal Participatie	228.278	229.290	1.163.711	1.169.331
Inkomen				
BUIG	3.448.310	3.572.112	14.070.473	14.446.619
exploitatiekosten	664.753	650.425	2.426.105	2.374.341
Totaal Inkomen	4.113.063	4.222.537	16.496.578	16.820.960
Zorg				
WMO				
WMO - Hulp bij Huishouden		1.357.223		5.405.277
WMO - PGB		231.564		1.323.461
Totaal HbH	1.662.000	1.588.788	7.135.000	6.728.737
WMO - rolstoelen	108.000	87.728	496.000	426.974
WMO - vervoersvoorzieningen				
Collectief vervoer		312.000		1.242.844
Overige		160.081		788.326
Subtotaal Wmo vervoersvoorzieningen	475.000	472.081	2.262.000	2.031.169
WMO - woonvoorzieningen	212.000	190.195	857.000	776.602
WMO - onderzoekskosten	3.000	777	21.000	10.023
WMO - Eigen Bijdrage	-691.000	-647.722	-2.929.000	-2.784.318
Totaal WMO	1.769.000	1.691.846	7.842.000	7.189.187
Inkomensondersteunde voorzieningen				
Bijzondere bijstand	371.000	413.135	1.634.000	1.704.835
Koopkrachttegenemoetkoming	0	24.620	0	109.830
Totaal inkomensondersteunde voorz.	371.000	437.755	1.634.000	1.814.665
Zorg	2.140.000	2.129.601	9.476.000	9.003.852
exploitatiekosten	944.043	923.358	3.444.496	3.370.670
Totaal Zorg	3.084.043	3.052.959	12.920.496	12.374.522
Totale bijdrage per gemeente	7.425.384	7.504.786	30.580.786	30.364.813
Waarvan exploitatielasten	1.608.796	1.573.783	5.870.601	5.745.011

Lijst van afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AOW	Algemene Ouderdoms Wet
Arbo	Arbidsomstandigheden
AWB	Algemene Wet Bestuursrecht
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
Bbz	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004
BCF	Btw-compensatiefonds
Bhv	Bedrijfshulpverlening
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BSN	BurgerServiceNummer
BUIG	Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
DB	Dagelijks Bestuur
DKD	Digitaal KlantDossier
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EB	Eigen Bijdrage
EMU	Economische Monetaire Unie
Fido	Financiering decentrale overheden
fte	full-time equivalent
GBA	Gemeentelijke BasisAdministratie
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheids Dienst
GGZ	Geestelijke GezondheidsZorg
GPK	Gehandicaptenparkeerkaart
GR	Gemeenschappelijke Regeling
HbH	Hulp bij het Huishouden
IAU	Incidentele Aanvullende Uitkering
IC	Interne Controle
I-deel	Inkomens-deel
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Zelfstandigen
ISD	Intergemeentelijke Sociale Dienst
JA	Jongeren op de Arbeidsmarkt
KCC	Klant Contact Centrum
KTO	KlantTevredenheidsOnderzoek
MAU	Meerjarige aanvullende uitkering
MT	Management Team
NVVK	Nederlandse Vereniging voor VolksKrediet
OR	OndernemingsRaad
P&O	Personeel en Organisatie
PC	Product Centrum
P-deel	Participatie-deel
PGB	PersoonsGebonden Budget
PM	pro memorie
PW	ParticipatieWet
Sdv	Schulddienstverlening
Sisa	Single information single audit
SPW	Service Punt Werk
SSCA	Sportieve en Sociaal Culturele Activiteiten
Suwi	Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen
SVB	Sociale VerzekeringsBank
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
UWV	Uitvoeringsinstituut WerknemersVerzekeringen
Wajong	Wet en arbeidsondersteuning jonggehandicapten
WAZO	Wet Arbeid en Zorg
WEB	Wet educatie en beroepsonderwijs
WF	Work First
Wgsp	Werkgever Servicepunt
WI	Wet Inburgering
WIA	Wet Inkomen naar Arbeidsvermogen
WIN	Wet Inburgering Nieuwkomers
WKR	WerkKostenRegeling
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
WOR	Wet op de OndernemingsRaden
WSNP	Wettelijke Schuldsanering Natuurlijke Personen
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WWB	Wet werk en bijstand
Z&Z	Zorg en Zekerheid
ZIN	Zorg In Natura